

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**Факультет іноземних мов
кафедра англійської мови**

**ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У
НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ ЗА
ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ**

**Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

Виконав:

студент 2 курсу, 7 групи
Спеціальності 014 Середня освіта
Гавриш Іван Іванович

Керівник: к.ф.н., доц. Суродейкіна Т.В.
Рецензент: к.ф.н., доц. Бешлей О.В.

*До захисту допущено
на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ 2024 р.
Зав. кафедрою _____ проф. Єсипенко Н.Г*

Чернівці – 2024

АНОТАЦІЯ

Гавриш І.І. Формування мовленнєвої компетентності у навчанні англійської мови в середній школі за допомогою інтернет-технологій (Кваліфікаційна робота). Спеціальність: 014 Середня освіта. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024.

У кваліфікаційній роботі визначено поняття “мовленнєвої компетентності” та її структуру, психолого-педагогічні передумови формування мовленнєвої компетентності учнів середньої школи, програмні вимоги до формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу та інтернет-ресурси, за допомогою яких можна розвивати мовленнєву компетентність учнів 6 класу. Проаналізовано результати пробного навчання для перевірки ефективності формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-технологій під час педагогічної практики.

Ключові слова: мовленнєва компетентність, аудіювання, читання, письмо, говоріння, інтернет-технології, середня школа

ABSTRACT

Havrysh I.I. Formation of speech competence while teaching English in secondary school by means of Internet technologies (Qualification work). Major: 014 Secondary education. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. Chernivtsi, 2024.

The MA thesis defines the concept of “speech competence”, outlines its structure, determines psychological and pedagogical prerequisites for the formation of speech competence of secondary school pupils, dwells on program requirements for the formation of speech competence of the 6th grade secondary school pupils and the Internet resources with which to develop their speech competence. The results of action research were analyzed to verify the effectiveness of forming English speech competence of the 6th grade students using Internet technologies during pedagogical practice.

Key words: speech competence, listening, reading, speaking, writing, British Council platform, Internet technologies, secondary school

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ І.І. Гавриш

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ	11
1.0 Вступні зауваження.....	11
1.1 Компетентнісний підхід до навчання у середній школі.....	11
1.2 Поняття мовленнєвої компетентності.....	14
1.3 Психолого-педагогічні передумови успішного формування мовленнєвої компетентності з англійської мови в учнів середньої школи.....	20
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2 ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ 6 КЛАСУ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТ- ТЕХНОЛОГІЙ.....	26
2.0 Вступні зауваження.....	26
2.1 Роль інтернет-технологій у навчанні англійської мови учнів середньої школи.....	26
2.2 Вимоги навчальної програми до формування мовленнєвої компетентності з англійської мови в учнів 6 класу середньої школи.....	32
2.3 Використання інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу	39
Висновки до розділу 2	50

РОЗДІЛ 3 ПРОБНЕ НАВЧАННЯ ЯК МІРИЛО ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 6 КЛАСУ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	52
3.0 Вступні зауваження.....	52
3.1 Організація та проведення пробного навчання з перевірки ефективності формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-ресурсів.....	52
3.2 Інтерпретація результатів пробного навчання	56
3.3 Методичні рекомендації щодо організації формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет- технологій.....	61
Висновки до розділу 3.....	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Англійська мова вже давно є засобом міжнародного спілкування та ведення бізнесу у багатьох сферах діяльності. Глобалізація та невпинний розвиток інформаційних технологій у сучасному світі зумовлюють необхідність вивчення англійської мови, оскільки знання англійської мови стає невід'ємною складовою встановлення міжнародних зв'язків та кар'єрного зростання.

Наразі в освітню систему України активно впроваджують компетентнісний підхід до навчання англійської мови. Цей підхід акцентує увагу на формуванні не лише знань, але й умінь та навичок, необхідних для ефективної комунікації в реальних життєвих ситуаціях. Мовленнєва компетентність є однією з найважливіших складових комунікативної компетентності, яка охоплює різноманітні вміння та навички, що дозволяють учням ефективно спілкуватися, розуміти й інтерпретувати інформацію, висловлювати власні думки та ідеї. У середній школі, коли учні активно засвоюють базові знання та формують свої навички, формування мовленнєвої компетентності з англійської мови стає ключовим завданням освітнього процесу.

В умовах діджиталізації освіти актуальним стає використання інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів середньої школи. Завдяки інтерактивним ресурсам, мультимедіа, мобільним-додаткам та онлайн-платформам учні можуть зануритися у мовне середовище, практикувати свої навички та отримувати зворотній зв'язок. Вчителі можуть створювати більш ефективні та цікаві уроки, адаптуючи навчальний процес до індивідуальних потреб і можливостей кожного учня.

Актуальність дослідження теми “Формування мовленнєвої компетентності у навчанні англійської мови в середній школі за допомогою інтернет-технологій” обумовлена сучасними викликами освітнього процесу

та необхідністю адаптації шкільного навчання до нових умов цифрового середовища. В умовах розвитку інформаційних технологій, інтернет-ресурси стали важливим інструментом для вдосконалення освітнього процесу, зокрема для розвитку мовленнєвих навичок учнів. Інтернет-технології дають змогу залучати різноманітні інтерактивні ресурси (відео, аудіо, онлайн-платформи, соціальні мережі), що сприяють підвищенню мотивації до вивчення мови, поліпшенню рівня розуміння мови, та надають можливість індивідуального темпу навчання. Дослідження цієї теми є важливим для визначення ефективних способів використання інтернет-ресурсів для підвищення мовленнєвої компетентності, що особливо актуально в рамках реформ Нової української школи.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та практичне застосування методики формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи за допомогою інтернет-технологій.

Досягнення поставленої мети потребує виконання таких **завдань**:

1. Окреслити компетентнісний підхід до навчання в Новій українській школі.
2. Визначити поняття «мовленнєвої компетентності» та окреслити її структуру.
3. Охарактеризувати психолого-педагогічні передумови формування мовленнєвої компетентності учнів середньої школи.
4. Описати програмні вимоги до формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи.
5. Визначити інтернет-ресурси, за допомогою яких можна розвивати мовленнєву компетентність учнів 6 класу середньої школи на тему *“Back to School”*.

6. Провести пробне навчання для перевірки ефективності формування англomовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-технологій під час педагогічної практики.
7. Проаналізувати результати пробного навчання.

Об'єктом дослідження є процес формування англomовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу, а **предметом** – методика формування англomовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-технологій.

Матеріал дослідження охоплює інтернет-ресурси, які використовуються як навчальні інструменти для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу, зокрема онлайн-платформи *British Council*, *Learningapps*, *Wordwall*, *Test-English*, *ESLeSchool*, *Edpuzzle* та ін.

Під час написання кваліфікаційної роботи ми послуговувались такими **методами дослідження**:

1. Теоретичними: аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, пояснення, класифікація.
2. Емпіричними: спостереження за навчальним процесом, пробне навчання, тестування для встановлення рівня мовленнєвої компетентності учнів до та після пробного навчання.

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що воно сприятиме поглибленню теоретичного розуміння процесу формування мовленнєвої компетентності у середній школі, а також дозволить уточнити роль інтернет-технологій у сучасній освітній практиці.

Проведене дослідження має **практичне значення**, оскільки може бути використане вчителями англійської мови у середній школі для підвищення ефективності навчання. Запропоновані інтернет-ресурси сприятимуть розвитку інтерактивних та індивідуалізованих підходів до навчання учнів, що дозволить краще адаптувати процес вивчення англійської мови до потреб сучасних учнів.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному аналізі ролі інтернет-технологій у формуванні мовленнєвої компетентності за допомогою інтеграційного використання онлайн завдань для розвитку всіх компонентів мовленнєвої компетентності (аудіювання, говоріння, читання та письма) за допомогою інтернет-ресурсів.

Особистий внесок студента полягає у підборі інтернет-ресурсів для комплексного розвитку компетентностей в аудіюванні, читанні, письмі та говорінні, що разом формують мовленнєву компетентність учнів 6 класу, на тему “*Back to School*” та перевірки ефективності застосування інтернет-технологій під час пробного навчання.

Апробація роботи. Дослідження пройшло апробацію у вигляді статті “Використання платформи British Council для формування мовленнєвої компетентності у навчанні англійської мови учнів 6 класу” [5] у збірнику студентських наукових праць на кафедрі англійської мови “Магістерські студії”.

Структура роботи

Дослідження складається з 3 розділів та висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. У **вступі** зазначено актуальність, мету та завдання, об’єкт, предмет, методи дослідження, наукову новизну, теоретичне та практичне значення, особистий внесок студентки, апробацію та структуру роботи. **Розділ 1** присвячено компетентнісному підходу до навчання у новій українській школі, визначенню мовленнєвої компетентності та її структури, психолого-педагогічним особливостям учнів середньої школи. У **розділі 2** окреслюються можливості застосування інтернет-технологій для вивчення іноземної мови, вимоги до формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи згідно навчальної програми та наводяться приклади інтернет-завдань на тему “*Back to School*”. У **розділі 3** описується підготовка, проведення та інтерпретація результатів пробного навчання для доведення

ефективності використання інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи.

У **загальних висновках** подано підсумки проведеного дослідження. **Додатки** містять приклади інтернет-завдань для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу на тему “Back to School”, тести для вхідного та вихідного контролю знань студентів та їх результати, план уроку для формувального етапу пробного навчання.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

1.0 Вступні зауваження

У розділі 1 розглянуто компетентісний підхід до навчання у середній школі, визначення мовленнєвої компетентності та складові частини іншомовної мовленнєвої компетентності, психолого-педагогічні особливості учнів середньої школи.

1.1. Компетентісний підхід до навчання у середній школі

Компетентісний підхід до навчання вважається “ключовою інноваційною ідеєю сучасної освіти, запровадження якої допомагає визначити результат освіти, необхідний особистості та затребуваний сучасним суспільством» [4, с. 202]. Запровадження компетентісного підходу в освітній процес покликане забезпечувати формування і розвиток розвитку ключових компетентностей, які потрібні особистості у повсякденному та професійному житті. Такий підхід допомагає оновлювати та оптимізувати зміст освіти відповідно до вимог сьогодення, таким чином покращуючи якість освіти та рівень підготовленості фахівців. “Компетентісна парадигма освіти передбачає формування здатності індивіда самостійно відбирати і користуватися вже накопиченими знаннями в різних ситуаціях і сферах життя” [31, с. 248].

Назва цього підходу заснована на понятті «компетентність», яке, на думку Головань М.С., “інтегрує в собі знання, уміння, навички, досвід і особистісні властивості, які обумовлюють прагнення, здатність і готовність розв’язувати проблеми і завдання в реальних життєвих ситуаціях, усвідомлюючи при цьому значущість предмету і результату діяльності» [6, с.

29]. У визначенні компетентності Марущак О.М. наголошується на тому, що це “цілісна якість особистості, яка, базуючись на знаннях, уміннях, навичках, досвіді й особистісних якостях, відображає прагнення, готовність і здатність розв’язувати завдання реальної практичної діяльності” [13, с. 106]. У концепції Нової української школи “компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність” [23, с. 10]. Саме компетентнісний підхід до навчання разом з педагогікою партнерства, принципами дитиноцентризму та забезпеченням безпечного й дружнього освітнього середовища становлять основу концепції Нової української школи.

Паламар С. називає компетентнісний підхід “методологічним орієнтиром модернізації сучасної освіти, принципом реорганізації змісту і процесу для досягнення зазначених цілей” [24, с. 267]. Дослідниця вважає, що “основним освітнім результатом має стати не система знань, умінь і навичок, а набір ключових компетентностей в інтелектуальній, комунікативній, інформаційній, соціальній та інших сферах” [24, с. 276]. Відповідно компетентнісний підхід до навчання означає, що вчителю потрібно не тільки передати учням знання, уміння і навички, але й сформувати в них необхідну систему компетентностей, вміння застосовувати знання на практиці у конкретних життєвих ситуаціях. “Це стимулює учителя змінити пріоритети навчання з інформаційного, репродуктивного на організаційне, творче, коли вчитель стає організатором освітньої діяльності, а учень переходить від пасивного засвоєння знань до дослідницької активної самостійної діяльності” [28, с. 52]

Салман М. та ін. стверджують, що компетентність поєднує в собі соціально-комунікативні (soft skills) і професійні навички (hard skills). [43, с. 728]. Серед інших складників компетентності вчені називають наступні: а) знати, як робити (know-how); б) знати, що робити (know-what); в) мотивація

або схильність до навчання; г) уміння «практично й оперативно застосовувати знання в певних конкретних ситуаціях» [33, с. 45]. Савченко А.В. зазначає, що система компетентностей в освіті характеризується ієрархічною структурою. Їх ієрархія включає: 1) ключові компетентності або міжпредметні (здатність ефективно розв'язувати особисті та соціальні проблеми); 2) загальногалузеві компетентності (засвоєння змісту певної освітньої галузі та уміння застосовувати набуті знання й навички у професійній діяльності); 3) предметні компетентності (складова частина загальногалузевої компетентності, що стосується конкретної спеціальності [27, с. 220]. У контексті навчання англійської мови, компетентністю може бути здатність учнів застосовувати мову для досягнення комунікативних цілей у різних ситуаціях.

Компетентнісний підхід володіє низкою переваг, які роблять його ефективним для навчання у середній школі:

1. Практичність: оскільки він орієнтований на використання знань та навичок у реальних життєвих ситуаціях, це дозволяє учням застосовувати набуті знання та навички в повсякденному житті.

2. Цілісність: при вивченні іноземної мови учні вчаться використовувати всі компоненти мови одночасно замість ізольованого вивчення граматики чи лексики, що сприяє більш ефективному засвоєнню знань.

3. Мотивація: оскільки завдання орієнтовані на практику та підготовку до успішної професійної діяльності, учні розуміють, що їхні зусилля мають конкретну мету, що підвищує їхню мотивацію до навчання.

4. Інтерактивність: компетентнісний підхід передбачає активне залучення учнів у навчальний процес через участь у дискусіях, рольових іграх, проектах тощо, щоб навчити їх співпрацювати та обмінюватися знаннями та досвідом [3, с. 51-52].

Хоча компетентнісний підхід до навчання в середній школі має багато переваг, його реалізація супроводжується певними ризиками та викликами. По-перше, вчителям-предметникам необхідне постійне підвищення кваліфікації та обмін досвідом, що допоможе вдосконалити методику навчання, орієнтовану на розвиток відповідних компетентностей. По-друге, відсутність необхідних ресурсів, навчальних матеріалів, доступу до цифрових технологій та інтернету у багатьох школах може стати серйозною перешкодою для успішного формування компетентностей [26, с. 242]. По-третє, через різні рівні підготовки, інтереси та стилі навчання учнів вчителям потрібно застосовувати індивідуальний підхід, враховуючи особливості та адаптуючи навчальні матеріали та методи до потреб кожного учня, що може бути надзвичайно складним та забирати багато часу. По-четверте, оцінювання компетенцій є складнішим завданням порівняно з традиційними тестами на знання. Важливо розробити відповідні критерії та інструменти для визначення й обґрунтування вимірювання рівня сформованості та розвитку певної компетентності [11, с. 41].

Таким чином, компетентнісний підхід до навчання у середній школі є важливим кроком до підготовки учнів до реального життя у сучасному світі. Він дозволяє не лише отримати знання, але й розвинути ключові навички, необхідні для успішної комунікації, взаємодії та професійного розвитку. Незважаючи на виклики, які супроводжують впровадження цього підходу, його переваги очевидні. Вчителі, учні та вся освітня спільнота мають працювати разом для створення ефективного освітнього середовища, яке відповідає вимогам сучасності.

1.2 Поняття мовленнєвої компетентності

Мовлення відіграє важливу роль у соціальному житті людини, забезпечуючи взаєморозуміння та взаємодію між людьми. Як процес

використання мови для спілкування воно включає створення, передачу та сприйняття усних або письмових повідомлень. “Мовленнєва діяльність - процес активного, цілеспрямованого, опосередкованого мовою та обумовленого ситуацією спілкування приймання або надання мовленнєвого повідомлення у взаємодії людей між собою” [17, с. 35]. Мовленнєва діяльність дозволяє людям виражати свої емоції та наміри, обмінюватися інформацією та думками, дискутувати та впливати на точку зору інших. Успішність мовленнєвої діяльності залежить від рівня сформованості мовленнєвої компетентності особи. У цьому підрозділі розглянемо визначення та структуру мовленнєвої компетентності.

Губарь О.Г. визначає мовленнєву компетентність як знання “правил вираження змісту за допомогою певної мови та володіння необхідними для цього виду діяльності операційними структурами та навичками їх реалізації; мовну система в дії, використання обмеженої кількості мовних засобів, закономірностей її функціонування для побудови висловлювання” [7, с. 130]. Відповідно формування мовленнєвої компетентності ґрунтується на знанні мови, її правил та структур та володінні навичками їх застосування у висловлюванні. Схожої думки дотримується Пентилюк М., стверджуючи, що мовленнєва компетентність – це комплексне поняття, яке, “спираючись на мовну компетентність, містить цілу систему мовленнєвих умінь, що слугуватимуть учням для спілкування в різних життєвих ситуаціях” [18, с. 13].

Л. Мамчур підкреслює, що про сформованість мовленнєвої компетентності свідчить вміння добирати та використовувати одиниці мови відповідно до комунікативної ситуації [12, с. 43]. Це вміння означає, що мовець знає, в якій ситуації вживати розмовну або літературну лексику, автоматично добирає та доречно вживає мовні засоби, вдало висловлює свої думки та успішно розуміє зміст висловлювання співрозмовника.

Разом з мовною та соціокультурною компетентностями мовленнєва компетентність належить до основних компонентів іншомовної комунікативної компетентності [30, с. 117]. Тому в ієрархії компетентностей комунікативну компетентність можна вважати ключовою компетентністю, а мовленнєву компетентність – предметною, адже вона забезпечує реалізацію комунікації за допомогою застосування знання мови на практиці в ситуаціях спілкування.

Мелешко Л.В. розглядає формування мовленнєвої компетентності як “складний і тривалий процес цілеспрямованого навчально-виховного впливу на мисленнєво-мовленнєву сферу учнів, що створює надійні умови для збагачення словникового запасу учнів, лінгвокогнітивного досвіду, засвоєння норм мови, мовленнєвознавчих понять, оволодіння навичками, уміннями, здатностями адекватно сприймати, розуміти-інтерпретувати, продукувати тексти, вироблення емоційно-ціннісного ставлення до гарного й правильного мовлення, потреби в культурі мовлення, збагаченні досвіду текстової діяльності” [14, с. 66]. Формування мовленнєвої компетентності потребує створення умов безконфліктного ефективного спілкування. Для цього учасникам варто дотримуватися правил професійно-педагогічного спілкування. Під час підготовки до уроку вчителю потрібно змодельовати майбутнє спілкування з класом. Безпосереднє спілкування з класом потребує належної організації та керування з боку педагога. Після уроку важливо провести аналіз здійсненої комунікації та змодельовати нову або оптимізувати раніше змодельовану систему спілкування на основі проведеного аналізу [14, с. 39].

У структурі іншомовної мовленнєвої компетентності Ніколаєва С.Ю. виділяє 4 види компетентностей, які становлять практичну мету навчання іноземних мов у школі: компетентності в аудіюванні, говорінні, читанні та письмі [22, с. 42]. “У процесі говоріння та письма людина висловлює свої думки, а при аудіюванні та читанні вона одержує мовленнєву інформацію,

тобто сприймає та розуміє думки інших людей. Говоріння та письмо називають продуктивними видами мовленнєвої діяльності, а аудіювання та читання – рецептивними. З іншого боку, аудіювання і говоріння об'єднує одна матеріальна основа – звукова система мови, ці види мовленнєвої діяльності входять до усного мовлення. Матеріальною основою читання і письма, які відносяться до писемного мовлення, є графічна система мови” [22, с. 60]. Отже, мовленнєва компетентність – це здатність особи використовувати мову, щоб розуміти та створювати усні й письмові повідомлення, а також адекватно на них реагувати.

У державному стандарті базової середньої освіти здатність спілкуватися іноземними мовами передбачає такі вміння: “1) здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; 2) здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; 3) відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; 4) відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації” [8, с. 2-3].

Формування іншомовної мовленнєвої компетентності передбачає активну залученість учнів до мовленнєвої діяльності на уроках іноземної

мови. Мовленнєва діяльність включає чотири основні етапи: 1) мотиваційний, 2) орієнтування, 3) виконання, 4) контролю та самоконтролю [16, с. 177]. Відповідно процес успішного формування мовленнєвої компетентності повинен охоплювати всі ці етапи. На першому мотиваційному етапі учні повинні усвідомити цілі своєї мовленнєвої діяльності та зрозуміти її майбутній результат. “Для того щоб запропонована учням вправа дійсно стимулювала їхнє мовлення, вона повинна у своїй інструкції створювати мотив” [16, с. 177]. Етап орієнтування спрямований на ознайомлення з умовами спілкування, планування змісту та мовної організації висловлювання. Якщо спілкування учнів відбувається рідною мовою, цей етап реалізується досить швидко, проте у випадку спілкування іноземною мовою або письмового спілкування їм потрібно більше часу, щоб обдумати майбутній текст висловлювання, обрати відповідний стиль, спланувати структуру та застосувати певні лексико-граматичні навички. Якщо ж лексико-граматичні навички ще не сформовані або не автоматизовані, це може сповільнити процес ще більше. Під час етапу виконання учні розмовляють, слухають, пишуть або читають. Цей етап реалізується за допомогою “цілого комплексу мовленнєвих операцій і дій на основі взаємодії психологічних і психофізіологічних механізмів мовлення” [16, с. 178]. Етап контролю і самоконтролю під час усного спілкування може бути складовою етапу виконання, тобто перебіг та результати спілкування контролюються під час власне спілкування. Наприклад, якщо співрозмовники не зрозуміли один одного, вони можуть попросити повторити висловлювання, перефразувати або задати уточнююче запитання. Під час навчання іншомовному спілкуванню цей етап доцільно виділяти окремо через те, що спілкуватися іноземною мовою учням складніше.

У процесі формування мовленнєвої компетентності можуть виникати певні труднощі. Через страх помилитися та недостатню впевненість у своїх знаннях в деяких учнів може виникнути мовний бар'єр. Внаслідок цього учні

уникають активного використання мови, що, в свою чергу, уповільнює їх прогрес. Іншою проблемою є різниця в рівнях знань іноземної мови, що ускладнює завдання вчителя, тому що важко знайти баланс між підтримкою слабших учнів та забезпеченням прогресу для сильніших. Обмежений час на уроках також є фактором, який впливає на ефективність навчання. Вчителі часто не мають достатньо часу для проведення інтерактивних занять, що обмежує можливості для практики мовлення [30, с. 118].

Для формування мовленнєвої компетентності використовуються різноманітні методи та засоби навчання. Одним з найефективніших є метод рольових ігор, який дозволяє учням зануритися в реальні комунікативні ситуації та практикувати мовлення в безпечному середовищі. Рольові ігри сприяють розвитку навичок спілкування, розуміння соціальних норм та культурних особливостей. Використання автентичних матеріалів, таких як статті, відео, подкасти та інтерв'ю [37], також є важливим аспектом у формуванні іншомовної мовленнєвої компетентності. Це дозволяє учням знайомитися з реальною мовою, яка використовується носіями, та розширювати свій лексичний запас і розуміння контексту. Крім того, все більшої популярності набувають інтерактивні технології, такі як електронні платформи, додатки для вивчення мови та онлайн-курси. Вони надають учням можливість самостійно практикувати мовні навички, взаємодіяти з іншими учнями та отримувати зворотній зв'язок.

Отже, формування мовленнєвої компетентності є важливим аспектом навчання іноземної мови в середній школі. Мовленнєва компетентність включає сукупність знань, умінь та навичок, які дозволяють ефективно використовувати мову для комунікації в різних соціальних контекстах. Вона передбачає не лише граматичну правильність, але й здатність досягати комунікативних цілей, розуміти культуру та адаптувати мовлення відповідно до контексту. Важливість мовленнєвої компетентності важко переоцінити, адже вона є основою для ефективного спілкування в усіх сферах життя.

Використання комунікативних методів, рольових ігор, автентичних матеріалів та сучасних технологій сприяє розвитку навичок спілкування, розуміння мови та культури. Вчителям важливо створювати сприятливу атмосферу, підтримувати індивідуальний підхід та мотивувати учнів до активного використання мови. Це допоможе їм стати компетентними та впевненими користувачами англійської мови в майбутньому.

1.3 Психолого-педагогічні передумови успішного формування мовленнєвої компетентності з англійської мови в учнів середньої школи

Формування іншомовної мовленнєвої компетентності учнів середньої школи є одним з найважливіших завдань сучасної освітньої системи, тому що успішне оволодіння іноземною мовою забезпечує учням можливості для подальшого академічного та професійного розвитку, а також сприяє розширенню світогляду і міжкультурному взаєморозумінню. Для досягнення високих результатів у навчанні іноземної мови необхідно враховувати не лише методичні аспекти, але й психолого-педагогічні. Нижче розглянемо ключові психолого-педагогічні фактори, які сприяють успішному формуванню мовленнєвої компетентності в учнів середньої школи.

1. Мотивація учнів

Мотивація є одним з найважливіших психолого-педагогічних факторів, що впливають на успішність у навчанні іноземної мови. Вона визначає рівень зацікавленості учнів, їхнє бажання вчитися та готовність долати труднощі. Мотивація може бути як внутрішньою, так і зовнішньою. Внутрішня мотивація до розвитку мовлення іноземною мовою виникає з особистого інтересу до мови, культури, літератури або бажанням подорожувати і спілкуватися з людьми з інших країн. Зовнішня мотивація, навпаки, пов'язана з прагненням досягти певних зовнішніх цілей, таких як отримання високих оцінок, вступ до університету або побудова кар'єри [34, с. 9].

Вчителі відіграють важливу роль у формуванні та підтримці мотивації учнів. Вони можуть використовувати різноманітні стратегії, такі як створення цікавих завдань, використання автентичних матеріалів, заохочення самостійності у навчанні та підтримка позитивного зворотнього зв'язку. Наприклад, інтерактивні заняття, де учні можуть працювати в групах або парах, дозволяють їм активно застосовувати знання на практиці, що підвищує їхню зацікавленість у навчанні.

2. Індивідуальні особливості учнів

Кожен учень має свої індивідуальні особливості, які впливають на процес навчання. Ці особливості можуть включати рівень загального інтелектуального розвитку, когнітивний стиль, попередній досвід вивчення мов, риси характеру та інші чинники [9, с. 67]. Наприклад, учні з високим рівнем аналітичного мислення можуть краще справлятися із завданнями на граматику, тоді як учні з розвинутими комунікативними здібностями можуть бути більш успішними у говорінні.

Учні середньої школи мають вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості, характерні для підліткового віку, який охоплює період від 11 до 15 років. “Його називають перехідним, тому що відбувається перехід від дитинства до юності в фізичному, психічному і соціальному аспектах” [9, с. 56].

У другій половині XX століття розвиток підлітків значно прискорився, що отримало назву акселерації. Це не лише стосується фізичного зростання та статевого дозрівання, але й прискореного психічного розвитку. Підлітковий вік характеризується значним прогресом у пізнавальних процесах, які стають більш свідомими та цілеспрямованими, але все ще зазнають значного впливу емоційного стану. У підлітковому віці головний мозок значно збільшується у розмірах, наближаючись до дорослого стану. Вищі нервові функції активно розвиваються, проявляючись у підвищеній розумовій діяльності, хоча інколи виявляються суперечності, що

відображаються у поведінці підлітків, таких як емоційна нестабільність і підвищена збудливість [9, с. 57].

Мотивація до навчання зазнає змін, що призводить до поглиблення інтересу до знань і вдосконалення уваги. Підлітки прагнуть логічного осмислення матеріалу, підвищується рівень абстрагування, а пам'ять стає більш логічною та структурованою. Основним у мовному розвитку підлітків є вдосконалення вміння використовувати мову як засіб спілкування, що впливає на їх соціальний статус та авторитет у колективі. Відповідно формування мовленнєвої компетентності є надзвичайно важливою для учнів середньої школи [9, с. 58].

Зростає значення праці та ігрової діяльності, які набувають більш складного та організованого характеру. Колектив відіграє важливу роль у формуванні особистості підлітка, а дружба та взаємини з батьками стають важливим фактором у цьому процесі. Підлітковий вік, хоч і є критичним періодом у розвитку, може проходити без значних труднощів, якщо вихователі розуміють і підтримують зміни, які відбуваються в психічному житті дітей [9, с. 59].

Вчителі повинні враховувати ці особливості підлітків при плануванні навчального процесу. Диференційований підхід, який включає різні види завдань та методи навчання, допомагає задовольнити потреби кожного учня. Наприклад, можна проводити індивідуальні консультації, створювати додаткові матеріали для самостійного вивчення, адаптувати навчальні матеріали до рівня підготовки учнів та використовувати різні стилі викладання.

3. Психологічний комфорт та соціальна взаємодія

Психологічний комфорт учнів на уроках є важливим фактором для успішного засвоєння матеріалу. Страх перед помилками, низька самооцінка, тривожність та інші психологічні бар'єри можуть значно ускладнювати процес навчання. Тому вчителі повинні створювати позитивну атмосферу на

уроках, де учні почуваються безпечно і впевнено. Це можна досягти через заохочення, підтримку та терпимість до помилок. Важливо, щоб учні розуміли, що помилки є природною частиною навчального процесу і можливістю для навчання [41, с. 40]

Соціальна взаємодія також відіграє важливу роль у вивченні іноземної мови. Робота в групах або парах дозволяє учням обмінюватися ідеями, спільно вирішувати завдання, а також розвивати навички комунікації. Вчителі можуть організовувати різні види діяльності, такі як дискусії, рольові ігри, проекти, що сприяють активній участі учнів у навчальному процесі. Соціальна взаємодія допомагає знизити тривожність, підвищити мотивацію та сприяє формуванню позитивного ставлення до вивчення мови [39, с. 128]

4. Використання інноваційних технологій

Сучасні технології відкривають нові можливості для навчання і можуть бути потужним інструментом для формування мовленнєвої компетентності. Використання інтерактивних дошок, комп'ютерних програм, онлайн-платформ, мобільних додатків дозволяє урізноманітнити навчальний процес, зробити його більш інтерактивним та цікавим. Учні можуть практикувати свої навички за допомогою різноманітних вправ, ігор, відео та аудіо матеріалів, а також брати участь у віртуальних обговореннях з іншими учнями. Важливо, щоб вчителі вміли правильно інтегрувати технології у навчальний процес, обираючи відповідні інструменти та завдання, які відповідають рівню підготовки учнів та навчальним цілям [38, с. 54].

5. Формування позитивного ставлення до мови та культури

Одним з ключових психолого-педагогічних аспектів є формування позитивного ставлення до англійської мови та культури англомовних країн. Це можна досягти через включення культурних елементів у навчальний процес, ознайомлення з літературою, історією, традиціями та звичаями англомовних народів. Таке занурення у культурний контекст сприяє розвитку

міжкультурної компетентності, яка є важливою складовою мовленнєвої компетентності.

Учні, які розуміють культурні особливості, більш ефективно використовують мову в реальних комунікативних ситуаціях. Вони краще розуміють підтексти, гумор, соціальні норми, що допомагає їм бути більш гнучкими та адаптивними у спілкуванні з носіями мови. Вчителі можуть використовувати різноманітні матеріали, такі як фільми, книги, пісні, інтерв'ю з носіями мови, щоб зробити навчання більш захоплюючим та інформативним [34, р. 21].

Таким чином, успішне формування мовленнєвої компетентності з англійської мови в учнів середньої школи залежить від багатьох психолого-педагогічних факторів. Мотивація, індивідуальні особливості учнів, психологічний комфорт, соціальна взаємодія, використання інноваційних технологій та формування позитивного ставлення до мови та культури – все це відіграє роль у процесі навчання. Вчителі повинні враховувати ці фактори при плануванні та проведенні уроків, створюючи умови для всебічного розвитку мовних навичок учнів. Залучення сучасних методів навчання, врахування індивідуальних потреб кожного учня, створення позитивної атмосфери та підтримка активної участі учнів у навчальному процесі допоможе забезпечити високу ефективність навчання та сформувати компетентних користувачів англійської мови, готових до міжкультурного спілкування та інтеграції у глобальне суспільство.

Висновки до розділу 1

Компетентнісний підхід передбачає володіння учнями певними компетентностями, які складаються з інтегрованої сукупності знань, умінь, навичок, цінностей і особистісних якостей, що дозволяють ефективно виконувати певні завдання.

Мовленнєва компетентність – це здатність використовувати мовні засоби відповідно до комунікативних намірів у конкретних ситуаціях спілкування. Ця компетентність є не лише показником рівня володіння мовою, але й включає розуміння культурних та соціальних аспектів, які визначають використання мови. Формування іншомовної мовленнєвої компетентності потребує розвитку 4 компетентностей – говоріння, слухання, письма та читання.

Формування мовленнєвої компетентності з іноземної мови в середній школі є комплексним процесом, саме тому вчителям необхідно застосовувати різноманітні методи та засоби навчання, враховувати індивідуальні особливості учнів та створювати сприятливі умови для розвитку їх мовленнєвих компетенцій. Це допоможе учням стати компетентними користувачами англійської мови, готовими до спілкування в різних соціальних та культурних контекстах. Психолого-педагогічні фактори, які впливають на успіх формування мовленнєвої компетентності учнів середньої школи охоплюють мотивацію до навчання, індивідуальні особливості учнів, формування позитивного ставлення до іноземної мови та культури, психологічний комфорт і соціальну взаємодію, а також використання інноваційних технологій.

РОЗДІЛ 2 ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ 6 КЛАСУ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ

2.0 Вступні зауваження

Розділ 2 зосереджується на характеристиці освітніх інтернет-технологій, їх класифікації та можливостям застосування для формування мовленнєвої компетентності учнів середньої школи на уроках англійської мови. Окреслюються вимоги навчальної програми до формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи та наводяться конкретні приклади застосування інтернет-технологій для цього.

2.1 Роль інтернет-технологій у навчанні англійської мови учнів середньої школи

В епоху активного залучення цифрових технологій до освітнього процесу загалом та вивчення іноземних мов зокрема, інтернет-технології стають не лише потужним засобом для поширення та обміну інформацією, але й засобами для інтерактивного та адаптивного навчання.

Освітні інтернет-технології – це інструменти, ресурси і платформи, що використовуються для підтримки та вдосконалення навчального процесу за допомогою інтернету. Вони надають учням, вчителям і навчальним закладам можливість використовувати цифрові ресурси для навчання, обміну інформацією, взаємодії та контролю успішності. До них належать як інструменти для дистанційного навчання, так і технології для інтерактивного навчання під час традиційних уроків. “Освітні інтернет-технології, як один із сучасних засобів, який використовується у викладанні іноземної мови, характеризуються широкою варіативністю, тобто можливістю індивідуалізації навчання. Крім цього, застосування навчальних Інтернет-

ресурсів на заняттях дозволяє створити сприятливе навчальне середовище для ефективного засвоєння мовної інформації; розвитку творчої та пізнавальної активності; формування нестереотипного мислення; стимулювання пізнавальної активності, забезпечення високого рівня мотивації та індивідуалізації навчального процесу” [29, с. 74].

Для учнів середньої школи використання інтернет-ресурсів і технологій на уроках англійської мови допомагає зануритися в мовне середовище, що сприяє більш швидкому і ефективному засвоєнню іноземної мови. “Використання освітніх інтернет-технологій є надзвичайно важливим з погляду результативності, оскільки це не лише сприяє підвищенню доступності навчальних ресурсів, але й стимулює активну участь здобувачів у навчальному процесі. Завдяки цим технологіям, навчання стає більш інтерактивним та цікавим, сприяючи розвитку критичного мислення, творчих навичок та здатності самостійного вирішення завдань” [25, с. 95].

Взявши за основу функціональні можливості вебсайтів О.В. Барададим виокремив 13 типів освітніх інтернет-ресурсів:

1. Інструменти для комунікації призначені для передачі, коментування та обміну інформацією, наприклад, електронна пошта, соціальні мережі віртуальні класи (GoogleClass, MicrosoftTeams, Moodle), вебконференція (GoogleMeet, Zoom), онлайн-дошки (Sketchpad, Padlet, Miro), файлообмінники (SlideShare, Googledrive), чат-боти.

2. Інструменти графіки призначені для роботи зі створення графічних об’єктів (інструменти для векторної графіки, 3D графіки, малювання, створення колажів, репозитарії та редактори графічних об’єктів.

3. Відеоінструменти призначені для створення, збереження і редагування відеофайлів (відеохостинги (YouTube, TikTok, Tedtalks), інструменти для запису або редагування відео (Screencast-o-matic, FlexClip).

4. Аудіоінструменти дозволяють створювати, зберігати і редагувати аудіофайли (аудіорепозитарії (Google Podcasts, Spotify, SoundCloud), аудіоредактори, інструменти створення музики.

5. Текстові інструменти сприяють роботі з текстовою інформацією (текстові редактори (GoogleDocs), інструменти онлайн-перекладу (Google Translate, Collins Dictionary Translator), редагування тексту (Grammarly), перевірки тексту на плагіат (UniCheck),

6. Інструменти роботи з вебсторінками призначені для створення інтернет-сторінок, пошуку або збереження інформації (інструменти для пошуку інформації (Google, Bing, Yahoo), веббібліотеки (Openlibrary.org), вебциклопедії (Wikipedia, Britannica), вебсловники, інструменти створення вебсторінки (Wordpress, Blogger, GoogleSite), новинні-агрегатори.

7. Інструменти візуалізації інформації, які розкривають ідею, доповнюючи текстову інформацію різними візуальними ефектами (онлайн-презентації, інфографіки, хмари слів, когнітивні карти, вебмапи, інструменти створення схем, агрегатори зі створення різного візуального контенту (Visme, Canva).

8. Інструменти збирання та аналізу великого за обсягом масиву даних (інструменти для створення тестів і опитувань (Quizlet, SurveyMonkey, Socrative, Google Forms), онлайн-таблиці (Google Spreadsheets, Datawrapper).

9. Службові інструменти, які розширюють функціональні можливості браузера (онлайн-редактори pdf-файлів, онлайн-конвертатори форматів, онлайн-інструменти для перевірки технічних пристроїв на справність, безпекові інструменти).

10. Інструменти створення інтерактивних вправ – це група вебсервісів, що надає можливість вчителю створювати навчальні матеріали (онлайн-віджети, які дозволяють вчителю використовувати інтерактивні інструменти під час уроків, наприклад, таймер, календар, запис екрана онлайн, генератор випадкових чисел; онлайн-конструктори завдань, які дають можливість

створення завдань за шаблоном, використання завдань із репозитарію (*Learningapps*, *Wordwall*, *Quizizz*), інструменти QR-Code, інтерактивні відео (*Edpuzzle*), онлайн-вікторини (*Triventy*).

11. Онлайн-симуляції для моделювання та демонстрації процесів або явищ (онлайн-ігри (*ClassTools*, *Kahoot*), навчальні онлайн-лабораторії).

12. Плагіни до браузерів, які розширюють можливості встановлених у веббраузер програм.

13. Інструменти для формування певних інформаційно-цифрових навичок (наприклад, програмування - *Code.org*), онлайн-курси (МООС, *Coursera* [1, с. 91-96].

Застосування інтернет-технологій на уроках іноземної мови здійснюється у двох напрямках: 1) як форма ілюстративної та наочного представлення інформації; та 2) створення самостійного електронного продукту. У першому випадку учні мають можливість ознайомитися з побаченим або почутим, прокоментувати або зробити доповнення тощо. Створення самостійного продукту є більш складною роботою, що вимагає певні технічні навички та навички збору матеріалу, його систематизації та презентації [42, с. 143].

Інтернет-технології відкривають учням доступ до автентичних ресурсів, які забезпечують взаємодію англійською мовою в реальних життєвих ситуаціях. Веб-сайти, мобільні додатки, відео на платформах, таких як *YouTube*, а також онлайн-ігри забезпечують автентичні мовні матеріали, які допомагають учням зрозуміти, як англійська мова використовується на практиці. Наприклад, діти можуть переглядати відео з носіями мови, що дозволяє не лише вивчати лексику та граматику, але й зосереджуватися на правильній вимові та інтонації. Коли учні мають змогу використовувати англійську у реальних ситуаціях, вони починають розуміти значення мови як інструменту спілкування, а не лише як шкільного предмета. Перегляд відео

про повсякденне життя або культурні традиції англomовних країн дозволяє дитині відчувати справжнє занурення в мовне середовище [32, с. 11].

Інтернет-технології дозволяють учням взаємодіяти з реальними людьми з різних куточків світу. Онлайн-курси, форуми, чати та соціальні мережі є чудовими інструментами для розвитку комунікативних навичок. Наприклад, платформи типу *ePals* або *PenPal Schools* дозволяють учням спілкуватися зі своїми ровесниками з інших країн, обговорювати різні теми, що підвищує мотивацію до вивчення англійської мови та дозволяє застосовувати її у реальних життєвих ситуаціях. Такі платформи сприяють розвитку не лише мовних навичок, але й міжкультурної комунікації. Учні дізнаються більше про інші країни, їхні традиції та звичаї, що розширює їхній світогляд і робить навчання більш цікавим і різноманітним [35, с. 144].

Одна з головних переваг інтернет-технологій — це інтерактивність. Використання інтерактивних платформ, таких як *Quizlet*, *Kahoot*, *Duolingo*, *Wordwall* дозволяє учням не лише отримувати знання, але й активно взаємодіяти з матеріалом. *Quizlet* дозволяє створювати та використовувати флеш-картки для вивчення нових слів і фраз, що може бути корисним для самостійного вивчення та повторення пройденого матеріалу. *Kahoot* — це популярна платформа для створення інтерактивних завдань, головоломок і вікторин, які можна використовувати в освітньому процесі. *Duolingo* має зрозумілий інтерфейс і гейміфіковані завдання, які підходять для молодших учнів. Ця онлайн-платформа пропонує вправи на розширення словникового запасу, практику вимови та граматики. За допомогою онлайн-платформи *Wordwall* можна створити такі завдання, як “Знайти збіг” (Matching), “Вікторина” (Quizzes), “Мітки на зображеннях” (Labeling), “Складання слів з літер” (Anagrams), “Колесо фортуни” (Random Wheel), “Сортування за категоріями” (Sorting), “Перегони на час” (Timed Challenges), “Пошук слів” (Word Search) та ін. [65].

Інтерактивні завдання сприяють залученню учнів до процесу навчання, стимулюють їхню допитливість та мотивацію. Крім того, через онлайн-тести учні можуть самостійно перевіряти свої знання, отримувати миттєвий зворотній зв'язок, що сприяє покращенню самооцінки та корекції помилок. Також важливо відзначити роль інтерактивних ігор у навчанні мови, наприклад, ігри на платформах типу *SpellingCity* або *LearningApps* можуть стати чудовою мотивацією для вивчення мови [36, с. 117].

Для вдосконалення різних мовленнєвих навичок підходить платформа *British Council LearnEnglish Kids* де можна знайти різноманітні завдання, які відповідають рівню знань учнів, для розвитку навичок аудіювання, говоріння та читання. Цей онлайн-ресурс містить різні типи дидактичних матеріалів: відео, пісні, оповідання, ігри тощо. Перегляд відео епізодів дає яскраві візуальні підказки. Це допомагає дітям та учням краще зрозуміти, що відбувається та активізувати внутрішній мовленнєвий апарат. Ще один корисний та інтерактивний спосіб засвоєння нового матеріалу – платформа *Liveworksheets*. Цей онлайн-ресурс дозволяє створювати власні практичні завдання або знайти готовий матеріал на будь-яку тему. За допомогою цього додатка учні можуть виконувати завдання в режимі онлайн, а вчитель може відразу перевірити це. Це має подвійну перевагу: по-перше, дітям цікавіше працювати, наприклад, вони можуть пересувати предмети, щоб поєднати слово та картинку, а не писати звичайним способом у зошитах. По-друге, перевіряти завдання тут для вчителів набагато швидше і легше, тобто інтернет технології пришвидшують та спрощують перевірку завдань [44, с. 52].

Отже, Інтернет надає безліч мультимедійних ресурсів для вивчення мови, які допомагають розвивати всі чотири основні мовні навички: читання, письмо, слухання та мовлення. Наприклад, під час перегляду відео чи прослуховування аудіоматеріалів учні покращують свою здатність сприймати англійську мову на слух. Окрім того, підлітки можуть слухати

подкасти, читати блоги або статті на англійській мові, що розвиває їх лексичний запас та розуміння контексту, а використання соціальних мереж, як Instagram, може сприяти розвитку письмової комунікації.

Попри численні переваги, існують і певні виклики, пов'язані з використанням інтернет-технологій у навчанні англійської мови. Зокрема, це питання безпеки в Інтернеті, необхідність навчання критичному мисленню під час пошуку інформації, а також важливість збереження балансу між онлайн-навчанням та традиційними методами. Також однією з проблем може бути недостатній доступ до сучасних технологій у деяких регіонах, що ставить певні обмеження на можливості учнів використовувати інтернет для вивчення англійської мови. Проблеми також стосуються “пошуку нових напрямів науково-освітніх застосувань інформаційно-комунікаційних технологій, подальшої цифрової трансформації освітніх середовищ, вирішення організаційно-технологічних і методичних питань дистанційного навчання” [2, с. 5]

Незважаючи на розширення можливостей для самостійного навчання, роль вчителя залишається ключовою. Вчитель стає фасилітатором, який допомагає учням орієнтуватися в онлайн-середовищі, пропонуючи найкращі ресурси, організовуючи онлайн-уроки, мотивуючи до постійного самовдосконалення. Важливо, щоб вчителі також були підготовлені до використання інтернет-ресурсів та мали знання з новітніх освітніх технологій.

2.2 Вимоги навчальної програми до формування мовленнєвої компетентності з англійської мови в учнів 6 класу середньої школи

Мовленнєва компетентність, як одна з основних цілей сучасної освіти, спрямована на підготовку школярів до активного використання англійської мови в реальних життєвих ситуаціях. Вимоги навчальної програми до формування мовленнєвої компетентності у навчанні англійської мови учнів

середньої школи є ключовими для забезпечення всебічного розвитку мовленнєвих навичок учнів. Навчальна програма з іноземної мови для учнів 5-9 класів враховує психолого-педагогічні особливості учнів кожного віку та передбачає системну інтеграцію завдань з аудіювання, говоріння, читання та письма на уроках англійської мови [19, с. 12]. Вимоги програми ставлять за мету не лише навчити учнів правил і норм англійської мови, але й забезпечити їхню здатність активно використовувати ці знання для реальної комунікації у межах шкільного середовища та за його межами.

У модельній навчальній програмі «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти за редакцією Редько В. Г. та ін. зазначено, що учні 6 класу повинні володіти англійською мовою на рівні А2. Ця програма враховує Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти та ставить такі вимоги до мовленнєвої компетентності учнів 6 класу [19, с. 13]:

Таблиця 2.1

Вимоги до рівня сформованості мовленнєвої компетентності учнів 6 класу

Аудіювання (сприймання на слух)	Читання (Зорове сприймання)	Усне продукування	Писемне продукування
Учні розуміють фрази та вирази, що позначають особисту інформацію, наприклад, про сім'ю, школу, покупки, рідне місто), якщо мовлення повільне та чітке.	Учні розуміють короткі прості тексти, що містять вивчену лексику, широковживані або інтернаціональні слова.	Учні описують або представляють людей, свої смаки та уподобання, розпорядок дня, простими фразами і реченнями, що утворюють коротке зв'язне повідомлення.	Учні пишуть декілька простих речень з простими сполучниками, використовуючи вивчену лексику та граматичні конструкції.

Компетентність в аудіюванні є однією з ключових складових мовленнєвої компетентності у вивченні англійської мови. Вона передбачає

здатність розуміти усне мовлення, розпізнавати звуки та слова, розуміти смисл висловлювань та інтерпретувати отриману інформацію. В умовах Нової української школи (НУШ) компетентність в аудіюванні особливо важлива, оскільки в сучасному суспільстві володіння мовою включає не лише здатність говорити, але й вміння слухати та розуміти співрозмовника.

Аудіювання – це процесом розуміння мовлення, яке учні сприймають на слух. Воно відноситься до усних рецептивних та реактивних видів мовленнєвої діяльності із внутрішньою невираженою формою перебігу. “Предметом аудіювання є чужа думка, яка закодована в аудіоповідомленні і яку потрібно розпізнати. Продуктом аудіювання є умовивід, результатом – розуміння сприйнятого змісту і мовленнєва/немовленнєва поведінка слухача, який може вербально відреагувати на почуте, а можна запам’ятати почуту інформацію до того часу, коли вона йому буде потрібна” [16, с. 281]. “Компетентність в аудіюванні – це здатність слухати автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту в умовах прямого й опосередкованого спілкування” [16, с. 280]. До мовленнєвих умінь аудіювання належать: “вміння виділяти в аудіотексті основну інформацію і прогнозувати його зміст; вміння вибирати головні факти, не звертаючи уваги на другорядні; вміння вибірково розуміти необхідну інформацію прагматичних текстів в опорі на мовну здогадку, контекст; вміння ігнорувати невідомий мовний матеріал, несуттєвий для розуміння тощо” [16, с. 280].

Таким чином, компетентність в аудіюванні можна визначити як здатність учнів розуміти усні повідомлення на слух, враховуючи їх контекст, інтонацію, темп і логічну структуру. Для досягнення цієї компетентності необхідно не тільки навчити дітей розпізнавати окремі слова або фрази, але й формувати у них вміння розуміти зміст сказаного в цілому, визначати основні думки та деталі, а також інтерпретувати почуту інформацію.

У модельній навчальній програмі «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти за редакцією Редько В. Г. зазначається,

що мовлення під час аудіювання учнів 6 класу повинно бути чітким та повільним з паузами час від часу. Учень 6 класу повинен в загальному зрозуміти зміст короткої, простої розмови на знайому тему; короткі, чіткі оголошення; пояснення у передбачуваній ситуації (наприклад, як дістатися з пункту А в пункт Б); елементарні інструкції щодо часу та / або місця, виконання повсякденних завдань; важливі моменти розповіді та сюжету; слідкувати за простою ілюстрованою презентацією та зрозуміти основну інформацію коротких аудіозаписів або радіопрограм, наприклад, прогноз погоди, про спортивні результати, анонси подій чи концертів [19, с. 15].

Оскільки у сучасному світі здатність розуміти і обробляти письмові тексти англійською мовою стає необхідністю, у концепції Нової української школи приділяється значна увага розвитку компетентності у читанні. Читання належить до рецептивних видів мовленнєвої діяльності, метою якого є сприйняття та розуміння письмового тексту. “Компетентність у читанні – це здатність читати автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту в умовах опосередкованого спілкування” [22, с. 187].

За характером мовленнєвого спілкування читання належить до писемних реактивних та рецептивних видів мовленнєвої діяльності та має внутрішню, невиражену форму перебігу. “Предметом читання є чужа думка, яка закодована у тексті і яку потрібно розпізнати. Продуктом читання є умовивід, результатом – розуміння сприйнятої інформації та мовленнєва/немовленнєва реакція читача, який може вербально відреагувати на прочитане, або запам’ятати прочитане до того часу, коли це йому знадобиться” [16, с. 371].

Мовленнєві вміння читання охоплюють вміння прогнозувати зміст тексту, знаходити основну інформацію у тексті та вибирати ключові факти, зрозуміти необхідну інформацію на основі здогадки або контексту, вміння не звертати увагу на неважливий для розуміння тексту матеріал [22, с. 188].

Відповідно компетентність у читанні означає здатність учня розуміти письмовий текст, аналізувати та інтерпретувати його зміст, використовувати отриману інформацію для вирішення практичних завдань. Це включає не лише механічне декодування слів, але й розуміння смислу прочитаного, його структури та стилю. Учні повинні навчитися розпізнавати загальний зміст тексту, визначати основні ідеї та деталі, а також робити висновки з прочитаного.

Навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» містить інформацію про те, що учні 6 класу загальноосвітньої школи під час читання повинні в цілому зрозуміти короткі прості тексти, пов'язані з побутом і навчанням; частину особистої інформації, яку користувачі поширюють у мережі Інтернет; попередження про небезпеку у громадських місцях; короткі інструкції до пристроїв або на упаковках продуктів харчування; прості рецепти, особливо якщо вони проілюстровані; короткі та прості особисті або офіційні листи та електронні повідомлення (наприклад, підтвердження бронювання); короткий опис фактів чи розповідь з простим мовним інвентарем і без непередбачуваних деталей; основну думку короткої статті, яка розповідає про знайому подію, (наприклад, вручення премії Оскар); основний зміст коротких новин на теми, що цікавлять учнів; знайти конкретну інформацію у розкладі, рекламному оголошенні або меню; виокремити потрібну інформацію зі списку (наприклад, для знаходження послуги або продавця), ілюстрованих брошур чи карт [20, с. 16-17].

Розвинута компетентність у говорінні дозволяє учням ефективно спілкуватися англійською мовою, висловлювати свої думки, ідеї та враження. Говоріння – це усний ініціювальний продуктивний вид мовленнєвої діяльності, яка відбувається в діалогічній формі або в монологічній формі та може бути спрямоване до одного співрозмовника або до необмеженої кількості людей. Говоріння ґрунтується на комунікативному намірі або мотиві; його предметом є думки мовця / співрозмовників, а продуктом –

висловлювання (діалог або монолог) і вербальна або невербальна реакція на нього. Компетентність у говорінні – це здатність реалізувати усномовленнєву комунікацію у монологічній та діалогічній формах в певних ситуаціях згідно з комунікативним завданням та правилами спілкування у національно-культурній спільноті [17, с. 140]. Мовцям важливо вміти спланувати, здійснювати й коригувати комунікативну поведінку під час іншомовного мовлення відповідно до контексту і комунікативного наміру.

Мовленнєві уміння говоріння включають вміння починати і закінчувати діалог; запитувати інформацію; дотримуватися запропонованої співрозмовником теми розмови або переходити на іншу тему; належним чином реагувати на репліки співрозмовника; використовуючи мовні кліше та скорочені форми, притаманні діалогічному мовленню; виражати емоції за допомогою інтонації, вигуків, міміки та жестів, логічно послідовно, вичерпно, вмотивовано та достатньо правильно у мовному відношенні висловлювати думки під час говоріння. У модельній навчальній програмі «Іноземна мова 5-9 класи» серед мовленнєвих видів діяльності, які повинні розвиватись в учнів 6 класу зазначені наступні: “описувати, розповідати, характеризувати; порівнювати; аргументувати свій вибір; запитувати та надавати інформацію; розпитувати з метою роз’яснення та уточнення інформації; пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію” [19, с.20].

Отже, компетентність у говорінні – це здатність учня спілкуватися усно англійською мовою в різних ситуаціях, використовуючи відповідні мовні засоби для вираження своїх думок, почуттів та емоцій. Це не лише про правильну вимову або граматику, а й про вміння будувати логічні висловлювання, адаптувати свою мову до ситуації, вести діалог, підтримувати розмову, запитувати інформацію, висловлювати свою думку та емоційно реагувати на сказане.

Згідно з навчальною програмою «Іноземна мова 5-9 класи» для загальноосвітніх шкіл, учні 6 класу повинні вміти спілкуватися на

повсякденні теми в реальних та уявних ситуаціях, якщо мовлення співрозмовника чітке й повільне; використовувати ввічливі форми привітання, звертання та вибачення; розповідати про самопочуття за допомогою мовних кліше; говорити про вміння й уподобання, аргументуючи власну думку; ставити запитання про повсякденне життя і відповідати на них; обговорювати плани та домовлятися про зустріч; щось попросити або запропонувати; обмінюватися думками та інформацією на знайомі теми у передбачуваних ситуаціях; повідомити, коли щось не в порядку; повідомити медичному працівнику про проблеми зі здоров'ям; описувати або представляти людей, свою сім'ю, житлові умови, навчання, розпорядок дня у вигляді короткого зв'язного висловлювання з простих фраз та речень; зробити коротку, просту, заздалегідь підготовлену презентацію на знайому тему [20, с. 17-18].

Вміння писати є важливим аспектом вивчення іноземної мови, оскільки воно допомагає учням систематизувати свої знання і використовувати їх на практиці. Письмо – це засіб комунікації “за допомогою графічних знаків, що дозволяють фіксувати інформацію для передачі її на відстань для зберігання у просторі та часі” [15, с. 47]. Письмо є продуктивним видом мовленнєвої діяльності з метою висловлення думки у письмовій формі. Компетентність у письмі передбачає здатність реалізувати спілкування у письмовій формі в певних ситуаціях відповідно до комунікативного завдання. Мовець повинен мати вміння планувати, здійснювати і коригувати своє іншомовне мовлення у письмовому висловлюванні залежно від ситуації спілкування або контексту.

Мовленнєві вміння письма охоплюють уміння правильно писати слова; будувати речення і тексти; створювати тексти, які є зв'язними, завершеними, цілісними та адресованими; забезпечувати відповідність тексту певному стилю і жанру залежно від комунікативного наміру; стисло передавати зміст тексту оригіналу [16, с. 391].

У навчальній програмі «Іноземна мова 5-9 класи» зауважується, що учні 6 класу повинні вміти писати особисті листи й записки, електронні та текстові повідомлення (SMS), щоб задовольнити свої нагальні потреби (наприклад, відповісти на запрошення, привітати з Новим Роком); повідомляти стандартну особисту інформацію, наприклад, представляти себе, занотовувати події, їх дати та час; спілкуватися онлайн на побутові теми та обмінюватися простими коментарями з іншими дописувачами. Учні повинні вміти побудувати прості речення та використовувати прості мовні засоби й шаблонні вирази і вивчену лексику при написанні творчих робіт про свою родину, освіту, умови життя, захоплення, уявні біографії; робити дописи у щоденнику про повсякденні справи [20, с. 18-19].

Складові мовленнєвої компетентності, такі як компетентності в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі, є взаємопов'язаними елементами, що забезпечують всебічний розвиток учнів в процесі вивчення англійської мови. Важливою умовою ефективного формування мовленнєвої компетентності є збалансований підхід до розвитку кожної з цих навичок, відповідно до вікових особливостей учнів 6 класу. Навчальна програма передбачає використання різних методів і підходів для того, щоб забезпечити учням можливість не лише засвоїти мовні знання, але й активно використовувати їх у реальних комунікативних ситуаціях.

Вимоги до формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу зосереджені на поступовому удосконаленні кожної з навичок за допомогою інтерактивних вправ, текстів різних жанрів, аудіо- та відеоматеріалів. Особлива увага приділяється розвитку спроможності учнів розуміти і використовувати англійську мову в різних контекстах, що вимагає систематичного підходу до використання матеріалів, відповідних до їхнього рівня. Таким чином, формування мовленнєвої компетентності сприяє розвитку комунікативних навичок, необхідних для подальшого успішного використання англійської мови у навчанні та повсякденному житті.

2.3 Використання інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу

Сучасні інтернет-технології надають ширші можливості для розвитку мовленнєвих навичок у школярів. В умовах швидкого розвитку цифрових технологій учням можна пропонувати різноманітні інтерактивні матеріали, які допомагають урізноманітнити процес навчання і зробити його цікавішим. Перш за все, вчителю необхідно чітко визначити навчальні цілі: чого саме учні мають навчитися (наприклад, розуміння основної думки тексту, розпізнавання деталей, відтворення інформації тощо). Зміст завдань повинен відповідати віковим особливостям учнів, їх рівню володіння мовою та інтересам. Важливо, щоб завдання були чітко структуровані і мали різні рівні складності – від базових до більш складних. Наприклад, учні можуть починати з простих вправ на розпізнавання слів, а потім переходити до більш складних завдань на розуміння змісту тексту.

Для того щоб учні ефективно виконували завдання на аудіювання, їх необхідно навчити використовувати різні стратегії слухання. Це може включати такі техніки, як передбачення змісту тексту на основі заголовка або вступу, активне слухання з фокусом на ключові слова або фрази, використання контекстних підказок тощо. Формування компетентності в аудіюванні для учнів 6 класу здійснюється у три етапи: підготовчий, основний (під час слухання) та післяслуховий

1. Підготовчий етап (Before listening) покликаний підготувати учнів до сприйняття аудіотексту, активізувати необхідні знання, лексику та граматичні структури, налаштувати на тему. Наприклад, перед прослуховуванням тексту про шкільні правила, учнів можна попросити згадати або записати правила їхньої школи. Учитель вводить або повторює ключові слова й фрази, які можуть знадобитися для розуміння аудіотексту, та

дає чіткі інструкції щодо того, на що саме потрібно звертати увагу під час прослуховування (наприклад, визначити основну ідею або знайти конкретну інформацію).

2. Основний етап (While listening) має на меті розвивати навички розуміння почутого матеріалу, зосереджуючись на сприйнятті загального змісту, деталей чи специфічної інформації. Учні 6 класу мають рівень мови A2, тому їм рекомендується прослуховувати аудіотекст принаймні 2 рази. Під час першого прослуховування можна попросити учнів визначити загальну ідею. Під час повторного прослуховування учні виконують завдання на детальне розуміння ключової інформації з подальшим заповненням таблиць, вибором правильної відповіді, співвіднесенням запитань і відповідей, встановленням послідовності подій тощо.

3. Післяслуховий етап (After listening) допомагає закріпити й осмислити почуту інформацію, розвивати мовленнєві навички, пов'язані з аудіотекстом.

На цьому етапі можна провести обговорення, під час якого учні відповідають на запитання, пов'язані з аудіотекстом, обговорюють головну ідею чи проблематику; задати учням творче завдання: написати коротке есе на основі почутого або створити діалог. Також учитель разом із учнями можуть проаналізувати виконані завдання, з'ясовуючи, які помилки були допущені, та повторити складні моменти.

Оскільки під час практики учні вивчали тему *“Back to School”* (підтеми з календарного плану *“School Rules”*, *“School Subjects”*, *“School Website”*, *“My teachers”*, *“My Dream School”*) нижче розглянемо приклади завдань з аудіювання на цю тему із застосуванням інтернет-технологій.

1. *Прослуховування шкільних правил та визначення правильності твердження про них до підтеми “School Rules”*

Завдання розроблене на платформі *Learningsapps* із використанням відео з YouTube, що містить розповідь учні про шкільні правила [56]. Метою завдання є розвиток навичок розуміння основної думки та деталей з

конкретної тематики. Учні переглядають відео, після якого їм потрібно визначити, чи твердження з повідомлення про шкільні правила є правдивим чи неправдивим (див. Додаток А рис А.1 та А.2).

2. Прослуховування пісні та заповнення пропущених слів до підтеми “School Rules”

Завдання виконується на платформі *Wordwall* [57] на основі пісні з підручника Карпюк О. Д., Карпюк К. Т. Англійська мова для 6 класу [47, с. 10]. Учні прослуховують пісню та перетягають пропущене слово зі списку слів, щоб заповнити пропуски у тексті пісні (див. рис. А.3 у додатку А). Метою завдання є розуміння деталей.

3. Прослуховування інтерв'ю з вчителем та виконання тесту множинного вибору до підтеми “My Teachers”

Учні прослуховують інтерв'ю з молодою вчителькою Сарою на платформі *Test-English*, після чого повинні дати відповідь на 8 запитань множинного вибору [55] (див. Додаток А рис. А4). Метою завдання є перевірка розуміння учнями загального змісту та конкретних деталей інтерв'ю.

4. Прослуховування інформації про шкільні предмети та називання предмету до підтеми “School Subjects”

На платформі *ESLeSchool* учні можуть прослухати короткий опис шкільних предметів та назвати предмет, який на їхню думку відповідає цьому опису [48]. Платформа зараховує правильно названі предмети (див. Додаток А рис. А.5). Таким чином учні практикують розуміння ключових слів з повідомлення та одночасно перевіряють правильність вимови.

При формування компетентності в читання учні повинні читати тексти, які відповідають їхньому рівню знань, щоб уникнути надмірного ускладнення або, навпаки, заниження рівня. Важливо навчати учнів використовувати різні стратегії для читання: сканування тексту для швидкого пошуку інформації, читання з метою розуміння основної ідеї тощо.

Використання текстів, які є цікавими та корисними для учнів, сприяє підвищенню їхньої мотивації до читання.

Основні етапи формування компетентності у читанні:

1. *Перед читанням (pre-reading activities)*. Цей етап включає підготовку учнів до читання тексту. Важливо, щоб вони зрозуміли тему та контекст. Вчитель може запропонувати учням передбачити зміст тексту за заголовком або за кількома ключовими словами. Такі завдання допомагають активізувати попередні знання та зацікавити учнів. У додатку А рис. А.6 наведено приклад завдання до читання тексту з платформи *British Council* [58], де учні повинні поєднати слово з тексту з його значенням, що полегшить розуміння тексту, який ми пропонуємо застосувати в межах теми “*Back to School*”.

2. *Під час читання (while-reading activities)*. Під час читання учні виконують різні завдання, які допомагають їм краще розуміти зміст тексту. Це можуть бути завдання на пошук ключових слів, визначення основної ідеї або розуміння деталей. Важливо, щоб учні мали чітке розуміння мети читання (що саме вони мають знайти або зрозуміти). На платформі *British Council* пропонується прочитати інформацію про дві школи *Charles School* і *Elizabeth School of English* [52] та поєднати запропоновані твердження з назвою школою. У наступному завданні учні повинні визначити, чи правильне твердження про певну школи, обравши true або false (див. Додаток А рис. А.7). Це завдання можна виконати в рамках підтеми “*School Website*”. Щоб виконати ці завдання учні повинні показати вміння узагальнити прочитану інформацію або зробити відповідні умовиводи.

Також нам було розроблене завдання для формування компетентності в читанні на платформі *Learningapps* [61] до тексту “*Green Bush School*” з підручника Карпюк О. Д., Карпюк К. Т. Англійська мова для 6 класу на с. 13 [47] до підтеми “*School Website*”. Учні повинні поділити твердження на дві

категорії true або false та перетягнути твердження у відповідну частину екрану (див. Додаток А рис. А.8).

Ще одним видом завдання до теми “*Back to School*”, яке може допомогти розвинути навички читання учнів 6 класу, є читання тексту емейлу про враження учня щодо його школи з пропущеними словами [60], які учні повинні вписати під час читання тексту (див Додаток А рис. А.10).

3. *Після читання* (post-reading activities). Після читання учні виконують завдання, які допомагають їм закріпити нові знання та поглибити розуміння тексту. Це можуть бути запитання для обговорення, завдання на переказ змісту або творчі завдання, де учні використовують нові слова та ідеї з тексту.

Для закріплення знань назв шкільних предметів на платформі *Wordwall* було розроблене завдання [63], у якому учні повинні прочитати твердження про дії, які виконуються на певному уроці, та поєднати їх з назвою відповідного шкільного предмету (див. Додаток А рис. А.9). На платформі British Council після описаних вище завдань про дві школи пропонується завдання для обговорення запитання: *Which school would you choose? Why?* [52].

Успішне формування компетентності у говорінні потребує поступового розвитку мовленнєвих навичок, коли навчання має починатися з простих конструкцій та коротких діалогів і розширюватися до складніших речень та тем. Важливим аспектом розвитку компетентності у говорінні є інтерактивність завдань, яка робить завдання цікавими і стимулює учнів бути активними, щоб вони мали мотивацію говорити. Важливо використовувати різні форми взаємодії: діалоги, групові завдання, рольові ігри, презентації, дискусії тощо. Крім того, завдання повинні імітувати реальні ситуації, з якими учні можуть зіткнутися у житті, щоб навчання було практично спрямованим. Суттєвим є створення комфортної атмосфери для учнів, де вони не бояться робити помилки, та зворотній зв'язок від вчителя, який допоможе їм покращувати свої навички. Подібно до формування

компетентності у читанні та аудіюванні, компетентність у говорінні потребує виконання завдань на трьох етапах:

1. Підготовчий етап (*pre-speaking activities*). Учні згадують необхідну лексику і граматичні конструкції, які допоможуть їм у виконанні завдання. Для цього можна використати картки з новими словами, перегляд відео або виконання вправ на засвоєння нової інформації.

2. Говоріння (*while-speaking activities*). Під час цього етапу учні активно практикують говоріння через різні форми діяльності: індивідуальні презентації, діалоги, групові проекти. Учитель може задавати запитання, проводити рольові ігри чи обговорення тем.

3. Закріплення (*post-speaking activities*). На цьому етапі учні обговорюють результати своєї роботи, аналізують, що було зроблено правильно, де були помилки, і отримують зворотний зв'язок від учителя та однокласників.

Нижче наведено приклади завдань на тему “*Back to School*”:

1. Завдання до підтеми “*School Rules*”

Завдання: Учні працюють у групах, де кожна група повинна створити коротку презентацію про правила в їхній школі та потім представити її під час онлайн-зустрічі. Інші групи можуть ставити запитання, щоб учасники могли тренуватися в діалогічному мовленні.

2. Завдання до підтеми “*School Subjects and Activities*”

Платформа *Flipgrid*, дозволяють учням записувати відео зі своїм мовленням і отримувати зворотний зв'язок від учителя та однокласників. Учням потрібно описати, які предмети їм подобаються та чому, а також розповісти про свої позашкільні активності. Це чудова можливість для розвитку мовленнєвих навичок, оскільки учні мають можливість практикуватися самостійно та повторювати завдання, поки не досягнуть впевненості у своїх відповідях.

Іншим варіантом завдання для цієї теми буде створити презентацію з розкладом уроків для уявної учениці Кім та задати учням запитання про її розклад. Приклад слайду із презентації з розкладом подано у додатку А рис.

А.11. Нижче наведемо список орієнтовних запитань:

1. *Does Kim have 3 lessons on Monday?*
2. *Is Maths the first on Tuesday?*
3. *Does she have Art on Friday?*
4. *What is the second lesson on Friday?*
5. *When does she have History?*
6. *Does Kim have History on Wednesday?*
7. *Does she have 4 lessons on Friday?*
8. *What is the second lesson on Tuesday?*
9. *Is Drama the third lesson on Thursday?*
10. *When does she go swimming?*

Після відповідей на запитання вчителя можна попросити учнів скласти їхні власні запитання про розклад Кім та задати їх однокласникам.

3. Завдання до підтеми “School Website”

Учні отримують завдання дослідити справжній або навчальний шкільний вебсайт, звернувши увагу на такі розділи, як *About Us*, *Subjects*, *Extracurricular Activities*, *Contact Information*. Після цього вони розповідають про інформацію, яку вони знайшли на сайті: Що їм сподобалося на вебсайті? Яку інформацію вони вважають корисною для нових учнів? Чи є на вебсайті щось, що можна було б покращити?

Приклад: *“Hello, my name is Kateryna, and today I will tell you about my school’s website. It has many useful sections. In the “About Us” section, you can learn about the history of our school. My favorite part is the “Extracurricular Activities” section because you can find a lot of clubs and sports teams there...”*

4. Завдання до підтеми “My Teachers”

Для виконання цього завдання учням знадобиться опанувати технології для створення аватару *Voki* та запису голосових повідомлень на *Vocaroo*. Учні використовують платформу *Voki* для створення аватару, який представлятиме їхнього вчителя. Після створення аватару, учні записують коротке усне повідомлення, в якому описують характер свого вчителя: Які риси характеру вони вважають важливими для хорошого вчителя? Яким є їхній улюблений вчитель? Наприклад, добрий, строгий, справедливий, веселий. Після створення презентацій, учні обмінюються ними в класі або на платформі *Voki* та обговорюють, якого вчителя вони б хотіли мати.

Приклад: *“My favorite teacher is Mrs. Brown. She is very kind and patient. She always helps me when I don’t understand something. I think a good teacher should also be funny and make the lessons interesting.”*

Формування письмової компетентності повинно відбуватися поетапно: від написання простих речень до створення складніших текстів. Спочатку учні повинні навчитися будувати окремі речення, потім абзаци, а згодом переходити до створення текстів різних жанрів. Завдання на розвиток письма повинні бути практично спрямованими, відображати реальні життєві ситуації. Це може бути написання листів, повідомлень, запрошень, коротких історій або описів. Важливим аспектом формування письмових навичок є надання учням зворотного зв'язку. Учитель повинен коригувати помилки, давати поради та підказки щодо поліпшення тексту. Важливо робити це позитивно, щоб учні не боялися робити помилки і мали мотивацію до вдосконалення.

Для ефективного розвитку компетентності у письмі важливо інтегрувати його з іншими видами мовленнєвої діяльності, такими як говоріння, читання та аудіювання. Наприклад, після прочитання тексту можна запропонувати учням написати відгук або після перегляду відео створити коротке есе. Суттєвим для успішного формування компетентності в письмі є збагачення лексичного запасу та виконання граматичних вправ. Адже учні повинні засвоїти нові слова та фрази, які знадобляться їм для

виконання письмових завдань, а для того щоб правильно будувати речення, учні повинні засвоїти основні граматичні структури. Крім того, перед тим як попросити учнів написати власний текст, учитель може запропонувати їм приклади текстів на схожу тему. Це допоможе їм зрозуміти структуру і стилістику майбутнього завдання.

Інтернет-технології відкривають нові можливості для розвитку письмових навичок в учнів. Розглянемо кілька інтернет-технологій, які можна використовувати для формування компетентності у письмі в учнів 6 класу.

1. Веб-сайти для створення онлайн-щоденників та блогів

Платформи, такі як *Blogger*, *Edublogs*, дозволяють учням створювати власні блоги або онлайн-щоденники англійською мовою. Це чудовий спосіб стимулювати їх до регулярної письмової практики. Учні можуть писати про свої щоденні події, розповідати про свої хобі, або ділитися думками з однокласниками.

Приклад завдання до підтеми “*School Subjects*”

Завдання: Учні повинні написати короткий блог-пост про свій день у школі, описати свої улюблені предмети, вчителів і друзів.

2. Онлайн-платформи для спільної роботи з текстами

Платформи, такі як *Google Docs*, дозволяють учням працювати спільно над текстами. Учитель може створити документ, у якому учні пишуть тексти, редагують їх, коментують одне одного і отримують зворотний зв'язок у реальному часі. Це розвиває не лише навички письма, а й вміння працювати в команді.

Приклад завдання до підтеми “*School Rules*”

Завдання: Учні працюють у групах і пишуть перелік правил поведінки у класі, потім обмінюються документами з іншими групами для обговорення і редагування.

3. Платформи для написання листів та обміну повідомленнями

Сервіси, такі як *PenPal Schools* або *ePals*, дозволяють учням обмінюватися листами з учнями з інших країн. Це мотивує учнів практикувати англійську мову в реальних комунікативних ситуаціях. Учні пишуть листи англійською, розповідають про своє життя, школу, країну.

Приклади завдань до підтеми “*School Subjects*”

Завдання 1: Написати електронний лист своєму англомовному другові, де описати свій розклад та улюблені предмети, за такою структурою:

Вступ: привітання та введення в тему.

Основна частина: опис розкладу за днями тижня та улюблених предметів із обґрунтуванням, чому вони є улюбленими.

Висновок: підсумок або питання до друга.

Завдання 2: Опис улюбленого шкільного предмета

Використовуючи платформу *Padlet* для створення спільної дошки, учні повинні написати короткий текст про свій улюблений шкільний предмет: що вони вивчають, чому їм це подобається, і що їм цікаво на уроках. Використовуючи *Padlet*, учні публікують свої описи на спільній дошці. Інші учні можуть залишати коментарі або задавати запитання щодо опису предмета.

4. Платформи для створення історій

Storybird — це платформа, яка дозволяє створювати власні історії за допомогою ілюстрацій. Учні можуть вибирати малюнки і писати до них історії, що стимулює творче письмо.

Завдання до підтеми “*My Dream School*”

Учні використовують платформу *Storybird* для створення ілюстрованої історії, у якій вони описують свою школу своєї мрії. Вони можуть додати ілюстрації з бази платформи та написати текст, де розкажуть про шкільні будівлі, правила, предмети та заходи в ідеальній школі.

Ці завдання допомагають учням не лише покращити письмові навички, але й використовувати інтернет-технології для інтерактивної та творчої

роботи. Вони сприяють розвитку як комунікативних, так і технічних навичок, необхідних у сучасному світі.

Цікавим рішенням може стати застосування платформи *Genially*, яка дозволяє створювати інтерактивні уроки. Як приклад на основі підручника Карпюк О. Д., Карпюк К. Т. Англійська мова для 6 класу [47] було розроблено інтерактивний план уроку у вигляді послідовності кроків на тему “*School Rules*”, які учні повинні зробити, виконуючи завдання на розвиток компетентностей в аудіюванні, говорінні та читанні [51].

Таким чином, використання інтернет-ресурсів може стати ефективним інструментом для формування мовленнєвої компетентності в учнів 6 класу Нової української школи, оскільки навчання англійської мови стає більш цікавим для сучасних учнів, що стимулює їхню мотивацію до навчання та розвиває творчі здібності. Онлайн-платформи надають можливість застосовувати різноманітні інтерактивні ресурси, що допомагають учням розвивати чотири основні мовленнєві навички: аудіювання, читання, говоріння та письмо. Через інтерактивні завдання та можливість співпраці з однокласниками, учні можуть отримати необхідні навички для успішного спілкування англійською мовою.

Висновки до розділу 2

Інтернет-технології відіграють ключову роль у сучасному навчанні англійської мови, забезпечуючи доступ до інтерактивних ресурсів, автентичних матеріалів та мультимедійного контенту. Вони стимулюють зацікавленість учнів, сприяють зануренню у мовне середовище та надають можливості для індивідуального темпу навчання, що особливо важливо для учнів 6 класу.

Відповідно до навчальної програми формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу передбачає інтегрований розвиток навичок

аудіювання, читання, говоріння та письма. Учні повинні розуміти основний зміст і деталі прослуханих текстів, читати з розумінням короткі повідомлення й описи, брати участь у діалогах на знайомі теми, а також писати прості тексти, такі як листи чи повідомлення. Використання інтернет-ресурсів значно полегшує досягнення цих цілей завдяки доступу до автентичного контенту та інтерактивних вправ.

Також у розділі запропоновано практичні завдання на тему “Back to school” з використанням наступних платформ: *British Council*, *Wordwall*, *Learningapps*, *Test-English*, *ESLeSchool*, *Educaplay*, *Edpuzzle*, *Genially*.

РОЗДІЛ 3

ПРОБНЕ НАВЧАННЯ ЯК МІРИЛО ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 6 КЛАСУ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

3.0. Вступні зауваження

Третій розділ фокусується на аналізі процесу та результатів проведення пробного навчання для встановлення ефективності використання інтернет ресурсів для формування мовленнєвої компетентності з англійської мови учнів 6 класу. Апробація проводилася під час педагогічної практики у Вашківецькій ЗЗСО I-III ступенів на прикладі теми “Back to School”. В кінці розділу наводять методичні рекомендації щодо формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-технологій.

3.1. Організація та проведення пробного навчання з перевірки ефективності формування англomовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-ресурсів

Пробне навчання – це метод дослідження для перевірки ефективності застосування нових методик, підходів або технологій у навчальному процесі [15, с. 15]. Цей метод дозволяє педагогам з'ясувати, як певні освітні нововведення впливають на результати навчальних досягнень учнів, а також зробити висновки стосовно їх оптимального використання в освітній практиці. Головною метою пробного навчання є виявлення переваг та недоліків нової методики, шляхів її адаптації та покращення перед впровадженням у навчальний процес.

Перед проведенням пробного навчання було визначено мету, гіпотезу та завдання, а також учасників пробного навчання. Мета пробного навчання – перевірити дієвість застосування інтернет-технологій для формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи. Гіпотеза пробного навчання – ефективність формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу зросте за умов використання інтернет-ресурсів для формування компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі, які разом складають мовленнєву компетентність учнів.

Перевірка наведеної вище гіпотези відбувалася протягом педагогічної практики з 09 по 20 вересня 2024 року, під час якої проводилося пробне навчання учнів 6 класу Вашківцецької ЗЗСО I-III ступенів. У пробному навчанні взяло участь 22 учні 6 класу. Оскільки педагогічна практика тривала тільки 2 тижні (з них лише один тиждень активної практики), пробне навчання здійснювалося на основі однієї теми “Back to School”.

Для того, щоб перевірити гіпотезу пробного навчання, було поставлено такі завдання:

- 1) провести діагностичний тест для визначення початкового рівня сформованості мовленнєвої компетентності учнів 6 класу з теми “Back to School” перед пробним навчанням;
- 2) визначити критерії оцінювання рівня сформованості мовленнєвої компетентності учнів 6 класу;
- 3) проаналізувати результати діагностичного тесту;
- 4) провести пробне навчання для формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу на тему “Back to School” із застосуванням інтернет-технологій;
- 5) встановити ефективність пробного навчання за допомогою діагностичного тесту для визначення досягнутого рівня сформованості англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу;
- 6) інтерпретувати результати пробного навчання;

7) зробити висновки щодо ефективності пробного навчання для формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу.

Матеріали для пробного навчання включають:

1) завдання на онлайн-платформах *British Council*, *Learningapps*, *Wordwall* для формування англомовної мовленнєвої компетентності на вищевказану тему (див. Додаток Д);

2) діагностичні тести для визначення рівня сформованості мовленнєвої компетентності учнів перед та після пробного навчання (зразки тестів, що використовувалися для проведення зрізів, наведено у додатках Б і В);

Реалізація пробного навчання складалася з таких етапів:

1) констатувального – проведено діагностичний тест зріз з метою збору інформації про початковий рівень сформованості англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу на тему “*Back to School*” перед пробним навчанням;

2) формувального – застосування інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу для формування компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі;

3) контрольного – проведено тест з метою визначення підсумкового рівня сформованості мовленнєвої компетентності з вищезазначеної теми після проведення пробного навчання.

4) заключного аналізу результатів пробного навчання, де враховуються результати першого та другого тестів та робляться висновки про результативність застосування інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу.

Розглянемо кожен етап пробного навчання докладніше. Оскільки активна практика тривала один тиждень, а учні 6 класу мають три уроки англійської на тиждень, то на першому уроці активної практики відбувався констатувальний етап пробного навчання: ми визначили рівень

сформованості компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі в учнів 6 класу. Було проведено діагностичний тест, що складався з трьох завдань для перевірки навичок читання, аудіювання, які учні виконували у Гугл формах. Усі учні виконували тест одночасно протягом 20 хвилин. Потім з метою перевірки рівня сформованості компетентності у письмі учні описували свою школу та її правила у *Google Docs*, а для перевірки сформованості їх компетентності в говорінні проводилося усне опитування учнів із застосуванням запитань на платформі *Wordwall*.

На наступному уроці відбувався формувальний етап пробного навчання. На цьому етапі було складено план заняття на підтему “Шкільні предмети” / “*School Subjects*” із застосуванням інтернет-технологій (див. Додаток Д). Для цього було визначено конкретні цілі, яких учні мають досягти: розширення словникового запасу та мовленнєва практика під час під час виконання завдань з метою розвитку вмінь аудіювання, читання, говоріння та письма за допомогою онлайн інструментів. Після цього було обрано відповідні інтернет-технології та платформи для досягнення визначених цілей.

На третьому уроці активної практики учні написали діагностичний тест у Гугл формах для вихідного контролю рівня сформованості мовленнєвої компетентності учнів. Як і попередній тест, він складався з двох частин, для перевірки навичок аудіювання та читання. Далі було проведено письмове та усне опитування учнів для перевірки компетентності у писмі та говорінні.

Отже, на констатувальному етапі пробного навчання ми здійснили початковий контроль рівня сформованості в учнів 6 класу компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі. На формувальному етапі проведено урок із застосуванням інтернет-технологій з метою розвитку навичок читання, аудіювання, письма та говоріння в учнів 6 класу. На контрольному етапі проведено вихідний контроль рівня сформованості компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі. У підрозділі 3.2 ми проаналізуємо

результати пробного навчання, які допоможуть зрозуміти, наскільки ефективною є методика формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-ресурсів.

3.2 Інтерпретація результатів пробного навчання

На останньому етапі пробного навчання проаналізуємо результати діагностичних тестів (див. таблиці Г.1 Додатку Г), які проводилися до та після пробного навчання, та зробимо висновки про ефективність використання інтернет-технологій для формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у мовно-літературній галузі, що включає іноземні мови, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024 року [21]. Ці критерії оцінювання були взяті за основу для визначення критеріїв оцінювання діагностичних тестів під час пробного навчання.

Для зручності оцінювання компетентності учнів 6 класу в аудіювання / читанні було складено тест з 12 питань (6 питань для завдання для встановлення рівня сформованості навичок аудіювання та 6 завдань для встановлення рівня сформованості навичок читання) (див. Додаток Б). У таблиці 3.1 представлені рівні сформованості мовленнєвої компетентності учнів 6 класу в аудіюванні та читанні, які встановлювалися на основі успішності написання ними діагностичних тестів. Відповідно до цієї шкали оцінювання рівень сформованості компетентностей учнів 6 класу у читанні / аудіюванні є високим, якщо правильно дано відповіді на 10-12 запитань тесту. За умови успішних відповідей на 7-9 запитань тесту учень має середній рівень сформованості мовленнєвої компетентності в аудіюванні та читанні. Достатній рівень сформованості мовленнєвої компетентності у читанні / аудіюванні мають ті учні, які вірно відповіли на 4-6 запитань. Низькому

рівню сформованості мовленнєвої компетентності відповідає 1-3 правильні відповіді у тесті.

Таблиця 3.1

Критерії оцінювання рівня сформованості компетентностей в аудіюванні та читанні на основі тестування

Відсоток правильних відповідей учня	Кількість правильних відповідей учня	Оцінка	Рівень сформованості компетентності
100 %	12	12	високий
92 %	11	11	високий
84 %	10	10	високий
76 %	9	9	середній
68 %	8	8	середній
60 %	7	7	середній
52 %	6	6	достатній
46 %	5	5	достатній
38 %	4	4	достатній
30 %	3	3	низький
20 %	2	2	низький
10 %	1	1	низький

Далі розглянемо критерії оцінювання сформованості мовленнєвої компетентності учнів 6 класу у письмі та говорінні (по 6 балів кожна). Обсяг усного висловлення учнів 6 класу повинен бути 8-9 речень. Якщо учень вміє без підготовки висловлюватися в межах вивчених тем, належним чином використовувати вивчені лексичні одиниці та граматичні конструкції і не допускає помилок у вимові, рівень сформованості компетентності у говорінні оцінювався як високий (6 балів). Якщо учень вміє зв'язно висловлюватися простими реченнями відповідно до ситуації, в основному правильно вживати

вивчену лексику та граматику та допускає 1-2 фонетичні помилки, його рівень сформованості компетентності у говорінні вважається середнім та оцінюється у 4-5 балів. В основному логічне висловлення учня з обмеженим лексичним та граматичним інвентарем та незначними помилками у вживанні лексики і граматичних структур, а також з 3-4 фонетичними помилками оцінюється як достатній рівень сформованості компетентності у говорінні (3 бали). Якщо учень має обмежений словниковий запас, не завжди коректно використовує лексику та граматичні конструкції, допускає 5 і більше помилок у вимові, має труднощі з логічною побудовою висловлення, його компетентність у говорінні має низький рівень сформованості та оцінюється у 1-2 бали.

Таблиця 3.2

**Критерії оцінювання рівня сформованості компетентності в
говорінні учнів 6 класу**

№	Критерій	Кількість балів
1	Розкриття теми та логічність побудови усного висловлення	1 бал
2	Вимова	1 бал
3	Граматична правильність	2 бали
4	Лексична наповненість	2 бали
	Разом	6 балів

Високий рівень компетентності у письмі (6 балів) вимагає вміння логічно висловити власне ставлення до теми, повністю правильного використання різноманітних вивчених лексичних та граматичних структур без орфографічних помилок. Вміння учня написати письмове повідомлення без опори за вивченою темою з належним лексичним та граматичним наповненням, допускаючи декілька помилок, що не порушують сприйняття написаного, оцінюється у 4-5 балів і рівень сформованості компетентності у

письмі вважається середнім. Якщо учень вміє написати письмове повідомлення за зразком, із обмеженим запасом лексичних та граматичних структур, та допускає 3-4 орфографічні помилки, рівень сформованості його компетентності у письмі оцінюється як достатній (3 бали). Якщо зміст письмового висловлення недостатній за обсягом для розкриття теми або допущена велика кількість орфографічних чи граматичних помилок, що ускладнює розуміння написаного, рівень сформованості компетентності у письмі вважається низьким та оцінюється в 1-2 бали.

Таблиця 3.3

**Критерії оцінювання рівня сформованості компетентності в письмі
учнів 6 класу**

№	Критерій	Кількість балів
1	Розкриття теми та логічність побудови письмового висловлення	1 бал
2	Орфографія	1 бал
3	Граматична правильність	2 бали
4	Лексична наповненість	2 бали
	Разом	6 балів

Результати зрізів для встановлення рівня сформованості англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу Вашківецької ЗЗСО І-ІІІ ступенів перед та після пробного навчання представлені у таблиці Г.1 Додатку Г. У табл. 3.2 представлені узагальнені дані про кількість учнів з певним рівнем мовленнєвої компетентності до та після пробного навчання в кожній групі:

Таблиця 3.2

**Рівні сформованості мовленнєвої компетентності учнів відповідно
до проведених тестів**

Рівень сформованості мовленнєвої компетентності	Рецептивні вміння до пробного навчання		Продуктивні вміння до пробного навчання		Рецептивні вміння після пробного навчання		Продуктивні вміння після пробного навчання	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
високий	7	32%	2	9%	8	36%	4	18%
середній	11	50%	11	50%	11	50%	12	55%
достатній	4	18%	9	41%	3	14%	6	27%
низький	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Разом	22	100%	22	100%	22	100%	22	100%

Отже, в рамках оцінювання початкового рівня знань учнів було отримано наступні показники: 7 учнів (32 %) мали високий рівень сформованості рецептивних вмінь (компетентностей в аудіюванні та читанні), 11 учнів (50 %) – середній рівень, 4 учня (18 %) – достатній рівень, 0 учнів – низький. Що стосується продуктивних вмінь (компетентностей в письмі та говорінні), тільки 2 учнів (9 %) показали високий рівень сформованості, 11 учнів (50 %) – середній рівень, 9 учнів (41 %) – достатній рівень, 0 учнів – низький.

Перевірка тесту вихідного контролю знань учнів після пробного навчання показала, що кількість учнів з високим рівнем сформованості компетентностей в аудіюванні та читанні збільшилася до 8 (36 %), кількість учнів із середнім рівнем залишилася незмінною – 11 учнів (50 %), кількість учнів з достатнім рівнем зменшилася до 3 (14 %). У випадку компетентностей в письмі та говорінні відбулися більші зміни, кількість учнів з високим рівнем зросло вдвічі – 4 учні (18%), кількість учнів із

середнім рівнем зросла до 12 учнів (55 %), кількість учнів з достатнім рівнем зменшилася до 6 (27 %).

Таким чином, в результаті пробного навчання з метою формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу Вашківецької ЗЗСО І-ІІІ ступенів за допомогою інтернет-технологій відбулось незначне зростання кількості учнів із високим рівнем сформованості компетентностей в аудіюванні та читанні (на 4 %) та зменшення кількості студентів із достатнім рівнем (на 4%). Динаміка змін рівня сформованості компетентностей у письмі та говорінні була виразнішою: кількість учнів з високим рівнем зросла вдвічі, а з достатнім рівнем знизилася на 14%, в той час як кількість учнів із середнім рівнем зросла незначно – на 5%.

3.3 Методичні рекомендації щодо організації формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-технологій

Наприкінці дослідження після пробного навчання та враховуючи результати теоретичної частини дослідження можна сформулювати такі методичні рекомендації для успішного формування англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу середньої школи:

1. Для розвитку мовленнєвої компетентності учнів 6 класу рекомендується використання платформ з готовими інтерактивними ресурсами для розвитку навичок аудіювання, читання, говоріння або письма (наприклад, *British Council*, *Test-English*, *ESLeSchool*), які містять вправи, що відповідають рівню A2, або платформи, де можна створити власні інтерактивні завдання на основі аудіозаписів до підручника, який використовується у процесі навчання (наприклад, *Learningapps*, *Wordwall*).

2. Для розвитку компетентності в аудіюванні рекомендується використовувати завдань, що включають активне прослуховування,

заповнення пропусків, запитання з вибором правильної відповіді, вправи на відповідність та відповіді на питання після прослуховування. Також можна скористатися ресурсами, які дозволяють створювати / використовувати завдання, де учні відповідають на запитання в реальному часі (наприклад, платформа *Edpuzzle*). Онлайн-платформи дозволяють учням тренувати сприйняття на слух, виконуючи завдання, спрямовані на розуміння основного змісту та деталей.

3. Для формування компетентності в читанні слід використовувати ресурси, які дозволяють учням читати адаптовані тексти та виконувати інтерактивні завдання, які відповідають інтересам учнів та програмним темам. Можна проводити онлайн-опитування та завдання на розуміння тексту (наприклад, відповіді на запитання, визначення істинних/хибних тверджень) за допомогою *Google Forms* або *Quizlet*.

4. Розвиток компетентності у говорінні передбачає використання платформ *Zoom* або *Google Meet* для онлайн занять, під час яких можна організовувати парні або групові обговорення, рольові ігри та презентації. Учні можуть практикувати свої навички, спілкуючись у малих групах або парах. Також можна використовувати ресурси онлайн-платформи *Wordwall*, щоб практикувати вміння учнів відповідати на запитання. Учні можна дати завдання записати коротке відео або аудіо на тему (наприклад, розповідь про свою школу) за допомогою інструментів, таких як *Vocaroo* або *Flipgrid*.

5. Формування компетентності в письмі можна досягти за допомогою таких інструментів, як онлайн-блоги, учні можуть вести власні блоги або електронні журнали (*Blogger*). Використання *Google Docs* уможливило створення групових проектів, де учні спільно працюють над завданнями, коментують роботи один одного та виправляють помилки.

6. Планувати уроки потрібно так, щоб онлайн-ресурси підтримували та доповнювали традиційні методи навчання, а не замінювали їх повністю. Крім того, можна застосовувати модульний підхід: розробляти уроки так, щоб

кожний кожен етап (аудіювання, читання, говоріння, письмо) підтримувався відповідними онлайн-інструментами із завданнями, які можна виконувати як в класі, так і вдома.

7. При створенні власних завдань на онлайн-платформах варто додавати ігрові елементи (гейміфікацію освітнього процесу) для підвищення мотивації учнів. Можна запропонувати учням додаткові бали за правильне виконання першим або створювати онлайн-квести.

8. Застосування інтернет-технологій забезпечує учням можливість працювати у власному темпі, повторювати матеріал або практикуватися індивідуально.

9. Важливу роль відіграє регулярне надання учням зворотного зв'язку, особливо коли якийсь інтернет-ресурс використовується вперше і вчителю потрібно надати своєчасну підтримку учням, яким складно виконувати завдання. Звичайно коментарі або підказки на онлайн-платформах допомагають учням усвідомлювати свої успіхи та аспекти, які потребують покращення, але іноді їм потрібний ще й додатковий зворотній зв'язок безпосередньо від вчителя.

Формування мовленнєвої компетентності учнів 6 класу за допомогою інтернет-технологій може стати викликом для вчителів в Україні через ряд специфічних труднощів. Нижче наведено основні з них:

1. Обмежений доступ до технологій через недостатню інфраструктуру або погану якість / відсутність інтернет-з'єднання, незадовільну кількість або стан комп'ютерної техніки, обмежений доступ до персональних пристроїв у деяких учнів, що створює нерівність у навчанні.

2. Недостатній рівень цифрової грамотності вчителів або учнів, відсутність досвіду інтеграції цифрових ресурсів у навчальний процес

3. Відволікаючі фактори під час роботи з онлайн-ресурсами (ігри, соціальні мережі), складнощі у підтримці дисципліни під час використання технологій у класі.

4. Проблеми з доступом до якісного контенту, оскільки деякі перевірені та освітньо корисні платформи можуть бути недоступні або мати обмежений безкоштовний доступ

5. Проблеми з оцінюванням через відсутність автоматизованих систем для якісного оцінювання говоріння та письма.

Рекомендації для подолання труднощів:

1. Проведення тренінгів для вчителів з цифрової грамотності та використання сучасних інструментів.

2. Залучення партнерів та спонсорів для покращення матеріальної бази школи.

3. Мотивація учнів через інтерактивні та гейміфіковані платформи для навчання.

4. Співпраця між школами для обміну досвідом та найкращими практиками.

Застосування вищезазначених рекомендацій сприятиме більш ефективному формуванню мовленнєвої компетентності учнів 6 класу в умовах сучасного цифрового середовища, підвищуючи інтерес учнів до навчання англійської мови та допомагаючи їм розвивати ключові навички.

Висновки до розділу 3

Щоб пересвідчитися в ефективності застосування інтернет-технологій для формування англomовної мовленнєвої компетентності було проведено пробне навчання учнів 6 класу Вашківецької ЗЗСО I-III ступенів. Відповідно до поставлених завдань були визначені етапи проведення пробного навчання: 1) констатуючий ; 2) формувальний; 3) контрольний та 4) завершальний аналіз результатів пробного навчання.

Для оцінювання рівня сформованості мовленнєвої компетентності (високого, середнього, достатнього та низького) до та після пробного

навчання були складені тести для перевірки рівня сформованості компетентностей в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі, та описані критерії оцінювання відповідно до правильності відповідей. Застосування інтернет-технологій під час пробного навчання відбувалася на прикладі теми “School Subjects” із календарного плану для 6 класу.

Аналіз результатів тестів перед та після пробного навчання показав незначне зростання учнів із високим рівнем сформованості компетентностей в аудіюванні та читанні, та учнів із високим рівнем сформованості компетентності у говорінні та письмі. Кількість учнів із середнім рівнем сформованості компетентностей в аудіюванні та читанні залишилася незмінною. На нашу думку, це означає, що потрібно більше часу, щоб покращити рівень цих компетентностей за допомогою інтернет-технологій. Кількість учнів із достатнім рівнем сформованості усіх компетентностей, рівень яких діагностувався, знизилася.

ВИСНОВКИ

Використання інтернет-технологій відкриває нові горизонти для формування мовленнєвої компетентності учнів середньої школи. Завдяки інтерактивним ресурсам, мультимедіа, онлайн-курсами та платформам для спілкування, учні можуть зануритися у мовне середовище, практикувати свої навички та отримувати зворотній зв'язок. Вчителі можуть створювати більш ефективні та цікаві уроки, адаптуючи навчальний процес до індивідуальних потреб і можливостей кожного учня.

Інтернет-технології є ефективним інструментом для вивчення англійської мови, оскільки вони забезпечують доступ до автентичних текстів, інтерактивних вправ, аудіо- та відеоматеріалів, які сприяють розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності. Використання таких платформ як British Council, Wordwall, Learningapps та ін. допомагає учням не лише удосконалювати свої мовні навички, але й розвивати критичне мислення та вміння працювати самостійно.

Компетентнісний підхід є ключовою складовою сучасної освіти, спрямованою на формування здатності учнів застосовувати знання, навички та уміння у реальних життєвих ситуаціях. У контексті вивчення англійської мови цей підхід дозволяє ефективно розвивати мовленнєву компетентність через практичне використання мови. Мовленнєва компетентність — це здатність учнів сприймати, розуміти, продукувати і взаємодіяти за допомогою усного і писемного мовлення в різних ситуаціях. Вона охоплює компетентності в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі, які взаємодіють і формують цілісний мовленнєвий розвиток. У середній школі розвиток мовленнєвої компетентності є основою для подальшого вдосконалення комунікативних навичок учнів.

Успішне формування мовленнєвої компетентності залежить від урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів. Для учнів

середньої школи важливо створити позитивну мотивацію, забезпечити інтерактивність навчального процесу та використовувати автентичні матеріали. Психологічний комфорт, доступність матеріалу та систематичність навчання сприяють ефективному засвоєнню мовних навичок.

Навчальна програма для учнів 6 класу визначає, що формування мовленнєвої компетентності повинно охоплювати розвиток навичок аудіювання, читання, говоріння та письма. Учні мають вміти сприймати на слух основний зміст текстів, розуміти короткі повідомлення, брати участь у діалогах на знайомі теми та писати прості тексти. Завдання програми включають формування комунікативної спрямованості навчання та інтеграцію новітніх технологій.

Інтернет-технології відкривають нові можливості для розвитку мовленнєвої компетентності учнів 6 класу. Наприклад, використання інтерактивних платформ сприяє покращенню розуміння на слух та розвитку усного мовлення через автентичні аудіо- та відеоматеріали. Завдання на онлайн-платформах допомагають покращувати навички читання через інтерактивні тексти з перевіркою розуміння, а також сприяють розвитку письма за допомогою творчих завдань, таких як написання повідомлень чи електронних листів.

Пробне навчання учнів 6 класу Вашківецької ЗЗСО I-III ступенів проводилось із використанням інтерактивних платформ, спрямованих на розвиток аудіювання, читання, говоріння та письма на тему “School Subjects”. Результати пробного навчання продемонстрували позитивний вплив використання інтернет-ресурсів на формування мовленнєвої компетентності учнів. Незначне покращення спостерігалось у розвитку усіх компетентностей (аудіюванні, читанні, говорінні та письмі), оскільки інтерактивні вправи та творчі завдання сприяли кращому засвоєнню матеріалу. Учні також показали більшу зацікавленість у навчанні завдяки використанню сучасних технологій.

Для ефективного формування мовленнєвої компетентності рекомендовано інтегрувати інтернет-технології на всіх етапах уроку. Використання платформ із завданнями на аудіювання, читання, говоріння та письмо має бути чітко структурованим і відповідати рівню знань учнів. Учителям також слід поєднувати інтерактивні ресурси з традиційними методами для забезпечення всебічного розвитку мовних навичок.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у розширенні вікових категорій учнів, зокрема молодших класів або старшокласників, для аналізу специфіки застосування інтернет-технологій залежно від когнітивних особливостей учнів різного віку. Подальше дослідження також може бути спрямоване на використання інтернет-технологій для створення адаптивних курсів, які враховують індивідуальні потреби, здібності та рівень знань учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бардадим О. В. Класифікація освітніх вебресурсів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 2022. № 207. С. 89-99.
2. Биков, В. Ю. Формування компетентностей учасників освітнього процесу на основі хмаро орієнтованих інформаційно-освітніх систем: Наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України 18 березня 2021 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2021. № 3(1), С. 1-6.
3. Бібік Н. М. Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті. *Український педагогічний журнал*. 2015. № 1. С. 47-58.
4. Вакулова І.В. Інновації в освіті: компетентнісний підхід. *Культурологічний альманах*. Вип. 3, 2022. С. 199-208.
5. Гавриш І. Використання платформи British Council для формування мовленнєвої компетентності у навчанні англійської мови учнів 6 класу. *Магістерські студії*. Вип 5. Чернівці: ЧНУ, 2024. С.
6. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. *Вища освіта України*. 2008. № 3. С. 23 – 30.
7. Губарь О. Г. Структура мовленнєвої компетенції підлітка. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2010. № 10 (197) : Пед. науки. С. 124–134.
8. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>, с. 2-3.
9. Зайченко І. Педагогіка: Навчальний посібник. К. : Освіта України, 2009. 620 с.
10. Кучерук О.А. Методи формування мовленнєвої компетентності (від герменевтичного до психолінгвістичного досвіду). *Гуманітарний вісник ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет*

імені Григорія Сковороди”: Науково-теоретичний збірник. ПереяславХмельницький, 2008. Випуск № 15. С. 22-25.

11. Лунячек В. Компетентнісний підхід як методологія професійного розвитку працівника освіти. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 2 (102). С. 37-45.
12. Мамчур Л. І. Перспективність і наступність у формуванні комунікативної компетентності учнів основної школи : [монографія]. Умань : Видавець «Сочінський», 2012. 449 с.
13. Марущак О.М. Поняття компетентності у педагогічній діяльності. *Креативна педагогіка*: [наук.-метод. журнал]. Житомир, 2016. Вип. 11. С. 97-108.
14. Мелешко Л. В. Формування мовленнєвої компетентності учнів 5–6 класів в ігровій діяльності на уроках української мови: дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова). Київ, 2018. 262 с.
15. Методика викладання англійської мови : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод І. В. Умань : Візаві, 2018. 165 с.
16. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
17. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезикова та ін. К.: «Академія», 2010. 328 с.
18. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / М. І. Пентилюк, С. О. Караман, О. В. Караман та ін.; за ред. М. І. Пентилюк. Київ: Ленвіт, 2005. 400 с.

19. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Mo-del.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Redko.ta.in.14.07.pdf>
20. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Mo-del.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf>
21. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024 року. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92715/
22. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
23. Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи / [упоряд. Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Коберник І., Ковтунець В., Макаренко О., Малахова О., Нанаєва Т., Усатенко Г., Хобзей П., Шиян Р. ; за заг. ред. Грищенка М.]. 2016. 40 с.
24. Паламар С. Компетентнісний підхід як методологічний орієнтир модернізації сучасної освіти. *Освітологічний дискурс*. 2018. № 1/2 (20/21). С. 267–278.
25. Розман І. І. Критерії та показники освітніх інтернет-технологій. *Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи : збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної*

конференції (м. Мукачєво, 15 березня 2024 року). Мукачєво : МДУ, 2024. С. 95-96.

26. Рудніцька К. В. Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. Вип. 1 (38). Серія «Педагогіка. Соціальна робота». С. 241–244.
27. Савченко А.В. Компетентнісний підхід у навчанні іноземної мови і склад професійно-комунікативної компетенції. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Том 31. Випуск 70, №2. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. С. 218-223.
28. Сова О. О. Компетентнісний підхід та його реалізація в навчанні української мови та літератури. *Педагогічний пошук*. 2022. № 3 (115). С. 52-54.
29. Шумський О. Л. Використання мережі Інтернет у викладанні іноземної мови. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2015. № 3(2). С. 72-78.
30. Юхно Н. В. Суть та структура іншомовної комунікативної компетентності фахівців. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2022. №51, С. 113-120.
31. Язловецька О.В. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу. *Наукові записки*. 2022. № 206. Серія: Педагогічні науки. С. 247-253.
32. Dash B. B. Digital Tools for Teaching and Learning English Language in 21st Century. *International Journal Of English and Studies (IJOES)*, 2022. Vol. 4 (2), P. 8–13.
33. Esfandiari M., Sepora T., Mahadi T. Translation competence: Aging towards modern views. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2015. № 192. P. 44–53.

34. Gardner R. C. Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitudes and Motivation. London: Edward Arnold, 1985. 208 p.
35. Genova M. 21st Century Language Classroom with Digital Tools and Resources. *Industry 4.0*, 2019. Vol. 4. № 3. P. 142-145.
36. Hayat A., Hussain S., Riheel A., Taha A. Utilizing Digital Tools For English Language Teaching In The 21st Century. *International Journal Of Human And Society*, 2024. Vol. 4 (2). P. 114-122.
37. Kayi H. Teaching speaking: Activities to promote speaking in a second language. *The Internal TESL Journal*, 2006. Vol. XII, No. 11. URL: <http://iteslj.org/Techniques/Kayi-TeachingSpeaking.html>
38. Kuning D. S. Technology in teaching speaking. *Journal of English Education Literature and Linguistics*, 2019. № 2 (1). P. 50-59.
39. León, J. J., Chapetón, C. M. Cooperative learning with a focus on the social: A pedagogical proposal for the EFL classroom. *HOW Journal*, № 23(2), 2016. P. 125-147.
40. Mardiana W.. Utilizing digital media in EFL classroom: pre-service teachers teaching practice experience. *Journal of English Teaching, Applied Teaching Practice and Literature (JETALL)*, 2020. # 3 (1), P. 33- 42.
41. Mark K.L. Implications for Language Learning and Teaching of “Psychological Comfort” in Relation to Complexity Theory. *10th International Conference on Language, Innovation, Culture and Education 29th & 30th June*, 2018. P. 39-61.
42. Rofi'i A., Herdiawan R.D. The Optimization of Hybrid Technology in Synchronous and Asynchronous Speaking Class. *Journal of Information System, Technology and Engineering*. 2024. Volume 2, No. 1, P. 142-152.
43. Salman M., Ganie S., Saleem I. The concept of competence: a thematic review and discussion. *European Journal of Training and Development*. 2020. Vol. 44. P. 717–742.

44. Strilets K., Tarasova O. Integration of internet resources in the English language teaching and learning. *Тенденції забезпечення якості освіти : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 22 січ. 2021 р).* Дніпро : Міжнар. гуманітар. дослідн. центр, 2021. С. 51-53.
45. Votintseva M., Klymenko T., Suima I. Development of Speech Competences in Terms of Distant Learning. *Journal "Ukrainian sense"*, 2023 (2). P. 109-117.
46. Yulita F., Hertiki H. TikTok as a Learning Media in Teaching Speaking Skill: EFL Students' Perception. *Journal of English Language and Pedagogy*, 2023. # 6(2). URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Tiktok-as-a-Learning-Media-in-Teaching-Speaking-EFL-Yulita-Hertiki/c2ac23e621b59990ebc5d751c36d55cae8e07171>

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

47. Карпюк О. Д., Карпюк К. Т. Англійська мова. 6 клас. Тернопіль: Астон, 2023. 160 с.
48. A2 School Subjects Exercises. URL: <https://www.esleschool.com/a2-school-subjects/>
49. Back to school speaking cards for A2 teenagers. URL: <https://wordwall.net/resource/76780606/%d0%b0%d0%bd%d0%b3%d0%bb%d0%b8%d0%b9%d1%81%d0%ba%d0%b8%d0%b9/back-to-school-speaking-cards-for-a2>
50. Brighton Language School. URL: <https://www.esleschool.com/a2-brighton-language-school/>
51. English 6 form (School). URL: <https://view.genially.com/64f4ba796027fe001890429e/interactive-image-english-6-form-school>

52. English course prospectus. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/reading/a2-reading/english-course-prospectus>
53. English Listening Exercises for A2. URL: <https://english-practice.net/practice-listening-english-exercises-for-a2-at-school/>
54. General Listening Quiz. “A Day at School” URL: <https://www.esl-lab.com/easy/school-schedule/>
55. Interview with an English teacher – A2 English listening test. URL: <https://test-english.com/listening/a2/interview-english-teacher-listening-test/>
56. Know and Follow Rules. URL: <https://learningapps.org/36515003>
57. Listen to the rap and fill in the missing words. URL: <https://wordwall.net/resource/59935451/%d0%b0%d0%bd%d0%b3%d0%bb%d1%96%d0%b9%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0-%d0%bc%d0%be%d0%b2%d0%b0/listen-to-the-rap-and-fill-in-the-missing>
58. On the internet. URL: <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/reading/a2-reading/internet>
59. Rules at school. URL: https://www.educaplay.com/learning-resources/5586480-rules_at_school.html
60. School Life. URL: <https://www.esleschool.com/a2-email-school/>
61. School subjects - What is your favourite subject? URL: <https://edpuzzle.com/media/66fa546c574886183898d817>
62. School subjects. URL: <https://wordwall.net/uk/resource/1111604/school-subjects>
63. The language school. URL: <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/reading/a1-reading/language-school>
64. What can we do at these school subjects? URL: <https://learningapps.org/26557006>
65. Wordwall. URL: <https://wordwall.net/uk>

ДОДАТКИ

Додаток А

Завдання із використанням інтернет-технологій для формування компетентності в аудіюванні учнів 6 класу на тему “Back to School”

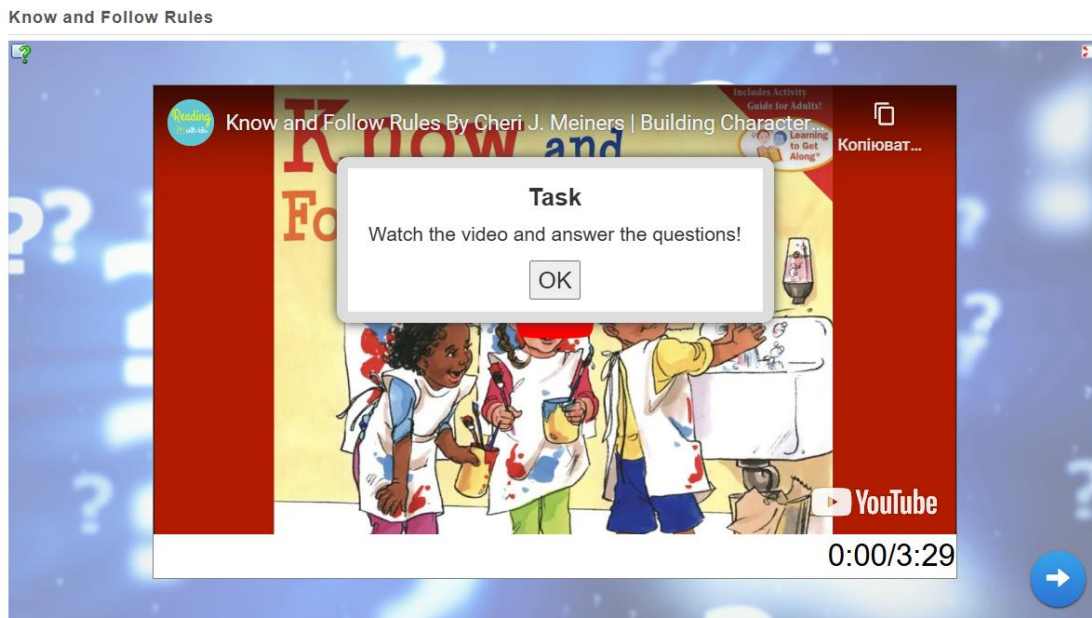

Рис. А.1 Завдання для формування компетентності в аудіюванні на тему “School Rules” на платформі Learningapps [56]

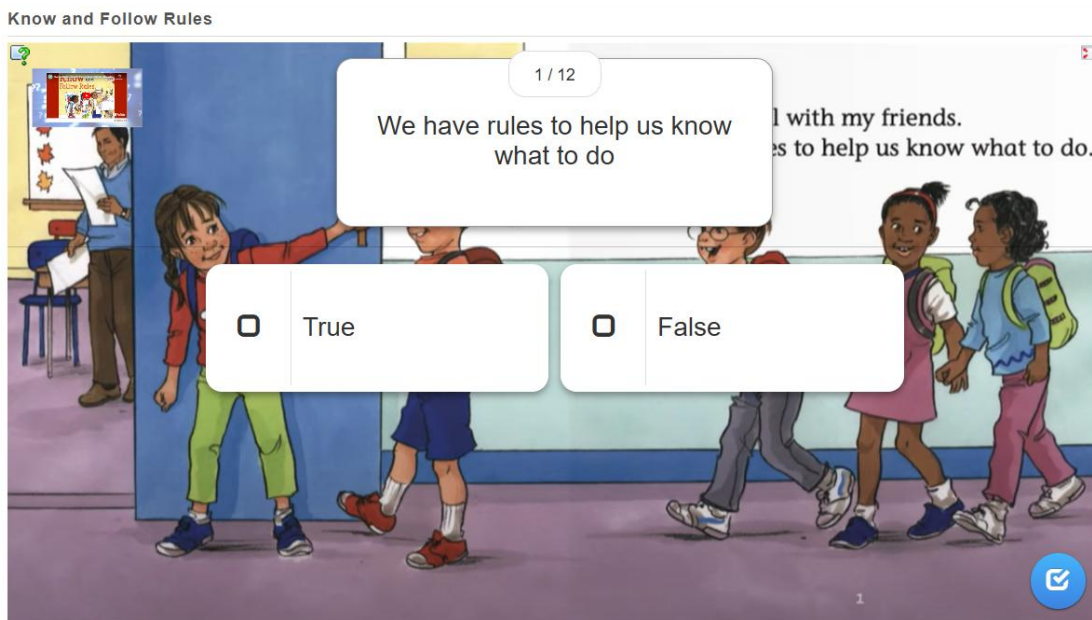

Рис. А.2 Приклад запитання до попереднього завдання для формування компетентності в аудіюванні на тему “School Rules” на платформі Learningapps [56]

0:26

rap	swear	test	perfect	homework
play	uniform	class	forget	that

You have to do this, You have to do This is my desperate 'Have to' rap. The full You have to wear, You mustn't use Bad language, Shout and . Your homework, of course, You mustn't , You have to be the best, Get an 'A' in a . You mustn't do this, You mustn't do that. This is my desperate 'Mustn't' In a boring , You mustn't yawn. About too much , You mustn't moan. I don't have to be That's what I say, Can't my teachers see it, That I still want to ?

Здати відповіді

Рис. А.3 Приклад завдання для формування компетентності в аудіюванні на тему "School Rules" на платформі Wordwall [57]

A2 Listening Test

Watch an interview with a teacher about English teaching and learning. For questions 1 to 8, choose the correct answer.

Listening comprehension test

Page 1 of 8

1 Sarah likes teaching English when ...

- a.
- b.
- c.

Рис. А.4 Приклад завдання для формування компетентності в аудіюванні на тему "My Teachers" на платформі Test-English [55]

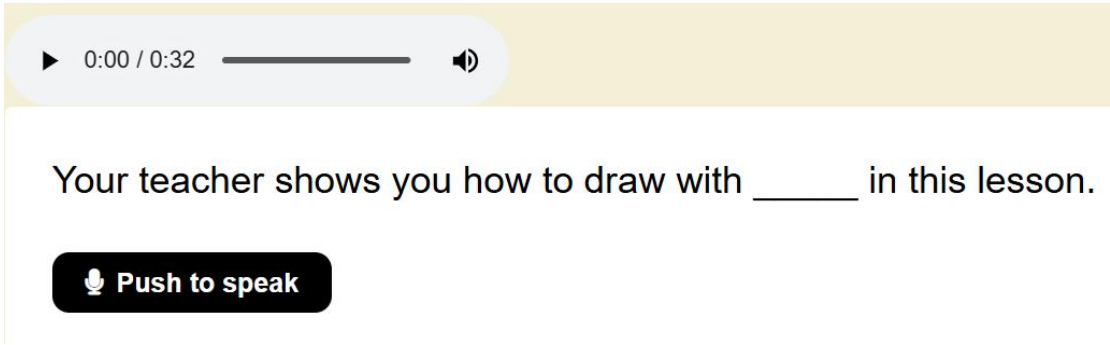

Рис. А.5 Приклад завдання для формування компетентності в аудіюванні на тему “School Subjects” на платформі ESLeSchool [48]

Reading A2: English course prospectus – preparation

Match the words with the definitions.

8 items remaining

to focus on

intensive

a module

experienced

minimum

an experience

qualified

to vary

with much work in little time

to give special attention to

has studied to do a job

has done the job before

a part of a course

Рис. А.6 Приклад завдання перед читанням на тему “School Website” на платформі British Council [58]

Charles School

Learn English in one of our three schools for the best experience at the lowest prices. Choose from London Oxford or Cambridge. Practise your English, make friends and see England!

General English

Improve your speaking, listening, reading and writing.

Intensive course

31 hours per week, Monday–Thursday 9 a.m.–5 p.m. and Friday 9 a.m.–12 p.m.

Part-time course

15 hours per week, Monday–Friday, mornings, afternoons or evenings.

- Mornings: 9 a.m.–12 p.m.
- Afternoons: 2–5 p.m.
- Evenings: 5–8 p.m.

Exam preparation

Extra focus on grammar and vocabulary, and exam practice.

19 hours per week, Monday to Thursday 9 a.m.–1 p.m., Friday 9 a.m.–12 p.m.

Prices (per week)

- Intensive: £500
- Mornings: £190
- Afternoons: £230
- Evenings: £270
- Exam preparation: £300

Elizabeth School of English

One-to-one classes and groups in central London. Our teachers are all qualified and experienced for a high quality English course.

Build your own course

Choose the modules to suit your needs. Choose the times that work for you.

General English**

- English skills: reading, writing, listening, speaking
- Writing extra
- Speaking extra
- Grammar and vocabulary

English for Life

- English for business
- English for doctors
- English for engineers
- University path

Exam preparation

Courses from 5 to 35 hours per week.

Prices

- General English classes: £10 per hour
- English for Life classes: £15 per hour
- Exam preparation classes: £10 per hour
- One-to-one classes: please email for prices

Hours

Monday to Friday 9 a.m.–9 p.m.
Saturday 9 a.m.–1 p.m.

** General English classes are only available with a minimum of two students.

Reading A2: English course prospectus – 1

Put the information under the correct school.

7 items remaining

Has the most choice about when to study

Has the most different kinds of classes

Has schools in more than one city

Has courses from £50 per week

Has weekend classes

Has all the information about prices in its prospectus

Has exam classes only in the mornings

Charles School

Elizabeth School of English

Reading A2: English course prospectus – 2

Are the sentences true or false?

1. At Charles School, it's cheaper to study in the evening than in the morning. ☐ True ☐ False
2. At Charles School, 15 hours of General English costs between £190 and £270. ☐ True ☐ False
3. At Elizabeth School of English, all the teachers have taught English before. ☐ True ☐ False
4. At Elizabeth School, 15 hours of English for doctors costs £150. ☐ True ☐ False
5. At Elizabeth School, you have to ask if you want to know how much one-to-one classes cost. ☐ True ☐ False
6. You can study more hours of exam preparation at Charles School than Elizabeth School. ☐ True ☐ False

Finish

Try again

Рис. А.7 Приклади завдань для формування компетентності в читанні на тему “School Website” на платформі British Council [52]

GREEN BUSH SCHOOL

There are 200 students

The school seems big

Emma likes IT and Latin

Emma doesn't have Chemistry, Physics or Latin.

We have one teacher for different subjects

TRUE

FALSE

Рис. А.8 Приклади завдань для формування компетентності в читанні на тему “School Website” на платформі Learningapps [61]

0:23

at Handicrafts lessons.

at Information Technology lessons.

at History lessons.

at Geography lessons.

at Life and Health Care lessons.

at Literature lessons.

at Music lessons.

at Ukrainian Language lessons.

at Physical Education / PE / lessons.

at Art lessons.

at Math lessons.

at Chemistry lessons.

at English lessons.

We learn about different countries.

We read stories and learn poems by heart.

We learn rules and write dictations.

We learn how to be careful and healthy.

We do sums.

We run, jump, play different games.

We paint and draw.

We learn to make different things.

We do experiments.

We work with computers.

We listen to music and sing songs.

We learn to read, write, listen and speak.

We learn about past.

Здати відповіді

Рис. А.9 Приклади завдань для формування компетентності в читанні на тему "School Subjects" на платформі Wordwall [63]

Complete the email. Write ONE word for each space.

Hi Jane,

I have just arrived in Brighton. I'm studying at a language school. The students come (1) many different countries and I (2) made a lot of new friends.

There are classes for five hours every day. I like (3) teacher very much. His name is Mr Johnson, and he helps me (4) I make a mistake.

I am going (5) visit London next weekend.

Maybe we (6) meet up there. Please let me know if you can make it.

Best wishes,

Peter

✓ Check

Рис. А.10 Приклад завдання для формування компетентності в читання на тему "My School" на платформі ESLeschool [60]

School timetable					
	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday
9.00 - 10.30	English 	maths 	history 	English 	science
Break					
11.00 - 12.30	maths 	IT 	science 	maths 	English
Lunch time					
1.30 - 3.00	geography 	music 	PE 	drama 	art
After school	football 		piano 		swimming

Рис. А.11 Приклад завдання для формування компетентності в говорінні на тему “School Subjects”

Рис. А.12 Приклад інтерактивної дошки для формування мовленнєвої компетентності на тему “School Rules” на платформі Genially [51]

Додаток Б

Тест для визначення початкового рівня сформованості англомовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу перед пробним навчанням

Write your name and surname: _____

Platform - Google Forms

Reading Section

Read the text about school rules and fill in the gaps with must or mustn't:

In this school students 1)_____ smoke. They 2)_____ wear school uniforms, but they 3)_____ wear dirty clothes. Students 4)_____ come to school before 9 a.m. They 5)_____ talk loudly during lessons. Students 6)_____ forget to do their homework.

Key: In this school students mustn't smoke. They must wear school uniforms, but they mustn't wear dirty clothes. Students must come to school before 8:30 a.m. They mustn't talk loudly during lessons. Students mustn't forget to do their homework.

Platform - Google Forms

Listening Section

Audio [54]

Listen to the interview and choose one correct answer:

1. When does Joshua go to school in Japan?

at 7:00 AM

at 8:00 AM

at 9:00 AM

2. How does Joshua go to school in Japan?

He walks with a group of friends.

He takes a school bus every morning.

He rides the subway.

3. Which item did Joshua NOT take to school?

a school hat

gym clothes

a backpack

4. What does Josh do first when he gets to school?

He practices his reading and writing.

He stands and bows to the teacher.

He puts on his gym clothes for class.

5. Where does Joshua eat lunch at school?

in the lunchroom

in his classroom

in the gym

6. Joshua probably gets home from school between ____.

2:00 and 3:00 p.m.

1:00 and 2:00 p.m.

3:00 and 4:00 p.m.

Key

1. at 8:00 AM

2. He walks with a group of friends.

3. a school hat

4. He stands and bows to the teacher.

5. in his classroom

6. 2:00 and 3:00 p.m.

Writing Section

Platform Google Docs

Write 5-7 sentences about your school and its rules.

Questions you could answer:

What is your name?

What school do you go to?

What rules are there in your school?

Which rules would you like to change? Why?

Speaking Section

Questions on Wordwall platform [49].

Answer the questions (5-7 sentences)

Додаток В

Тест для визначення досягнутого рівня сформованості англomовної мовленнєвої компетентності учнів 6 класу

Name & Surname _____

Platform - Google Forms

Reading Section

Read the text about Annabelle Plume's favourite subjects:

My Three Favorite School Subjects by Annabelle Plume

A. Biology

I love biology because we discuss all kinds of important things. The time passes quickly in class and usually we don't finish our work before the end of the lesson. Then we have to take it home to do. That's OK because we download free videos and write notes about what we learn. Sometimes in class we use special equipment to do tests. I really enjoy this activity because we're allowed to choose who we work with, and my two best friends and I can be together.

B. Geography

I've always loved geography because I'm really interested in different places in the world. We sometimes go into the playground to draw the countryside around the school, but it's a pity we can't do trips to places like the beach of the mountains. The teacher gave everyone in the group a textbook to take home, but we had to get our own coloring pens and pay for a software program for drawing maps.

C. History

I didn't use to enjoy history that much, but now I love watching programs about the subject in my free time. So far this year, our group has been to two museums, and I think we'll visit a few other places before the end of the year. At the moment, we're studying the history of medicine and learning about some very strange medicines and equipment. The teacher gives us information and we have to write lots of notes in our exercise books. If we want, we can draw a few pictures for homework.

For each question choose one correct answer:

1. Which subject offers trips?

Geography

Biology

History

2. Which subject includes working in small groups?

Geography

Biology

History

3. Which subject has a lot of homework?

Geography

Biology

History

4. Which subject has some lessons outdoors?

Geography

Biology

History

5. Which subject teaches something unusual?

Geography

Biology

History

6. Which subject includes watching videos?

Geography

Biology

History

Key:

1. History

2. Biology

3. Biology

4. Geography

5. History

6. Biology

Platform - Google Forms

Listening Section

Audio [53]

Listen again to the teacher talking about the timetable changes and complete the table.

	no change	new subject
Monday: double maths		
Tuesday: art		
Tuesday: IT		
Wednesday: maths		
Wednesday: PE		
Thursday: geography		

Key

	no change	new subject
Monday: double maths	✓	✗
Tuesday: art	✗	history
Tuesday: IT	✗	English
Wednesday: maths	✗	music
Wednesday: PE	✓	✗
Thursday:	✗	art

geography		
-----------	--	--

Writing Section

Platform - Google Docs

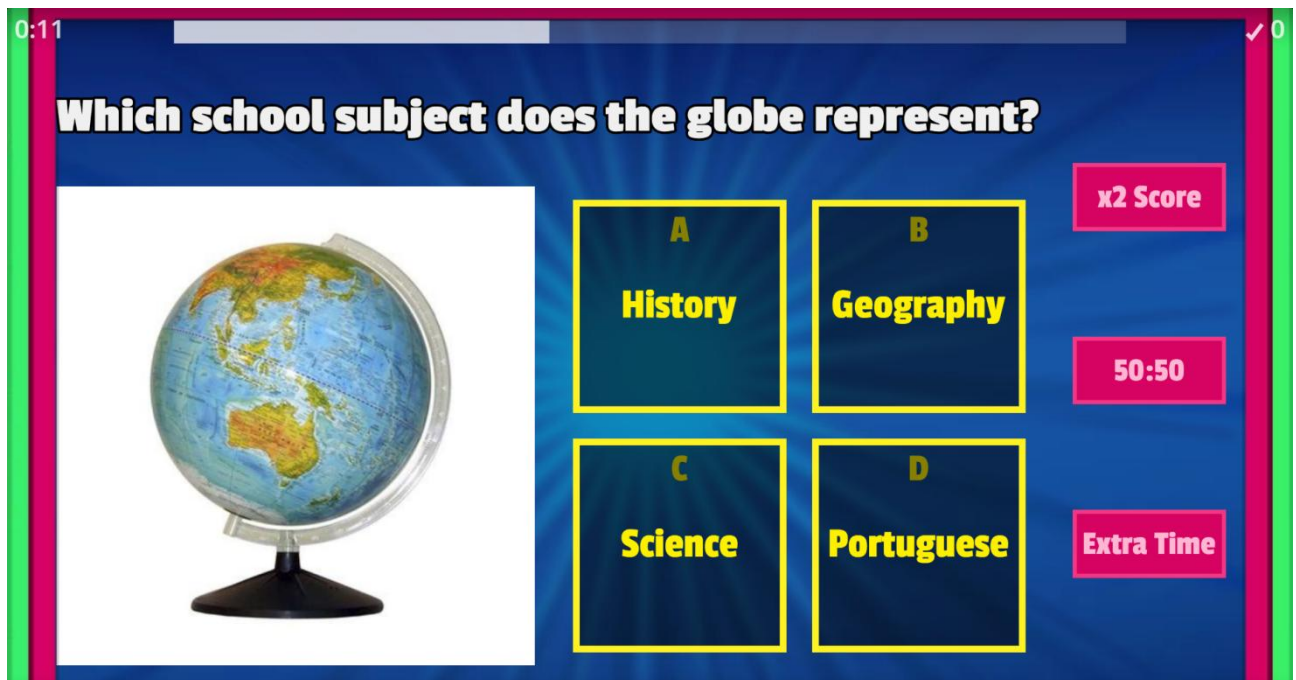
Write an email to your teacher where you describe your favourite subjects. Your email should consist of 3 parts:

1. Introduction of the topic
2. Main part describing your favourite subjects.
3. Conclusion with a summary and a question to a teacher.

Speaking Section

Question on Wordwall platform [65].

Answer the questions (5-7 sentences)

Додаток Г

Результати написання тестів учасниками пробного навчання

Таблиця Г.1

Результати тестів початкового та вихідного контролю

№	Учасник пробного навчання	Результат початкового контролю знань		Результат вихідного контролю знань	
		Читання та аудіювання	Говоріння та письмо	Читання та аудіювання	Говоріння та письмо
1	Веклич Анна	10	9	11	10
2	Війтюк Іван	7	6	8	7
3	Гавдун Микита	11	9	11	9
4	Гончар Віталіна	7	8	7	7
5	Григірчик Назарій	11	11	11	10
6	Гуцул Діана	8	6	8	7
7	Зав'ялець Михайло	9	8	10	9
8	Карасенко Діана	10	9	9	9
9	Лакуста Анжеліка	6	5	6	6
10	Леонтюк Микола б	6	4	6	5
11	Нинчук Тарас	8	6	9	7
12	Одовійчук Дмитро	8	8	8	8
13	Петрушка Андрій	9	7	9	8
14	Прокопюк Денис	6	6	7	6
15	Романовський Григорій	6	5	6	6
16	Скидан Олександр	7	6	7	6
17	Соколович Марія	7	5	8	6
18	Ткачук Максим	9	8	10	8
19	Флорескул Богдан	10	8	10	9
20	Чорногуз Дмитро	11	10	11	11
21	Чорногуз Іванна	10	9	11	10
22	Чучко Богдана 8	8	8	9	8

Додаток Д

План уроку для формувального етапу пробного навчання

Form: 6

Date: 11.09.2024

Lesson: 5

Topic: *Back to School* School subjects. Activities at the lesson

Objectives:

- to learn new vocabulary related to school subjects ;
- to develop pupils' listening skills;
- to practice reading and speaking about activities at different lessons;
- to write about the subjects pupils are good at;
- to provide a stable and welcoming atmosphere in the class.

Outcomes: at the end of the lesson, the pupils will be able to talk about school subjects

Materials: Student's Book, online tasks on platforms Educaplay, Edpuzzle, Wordwall, Learningapps.

Plan

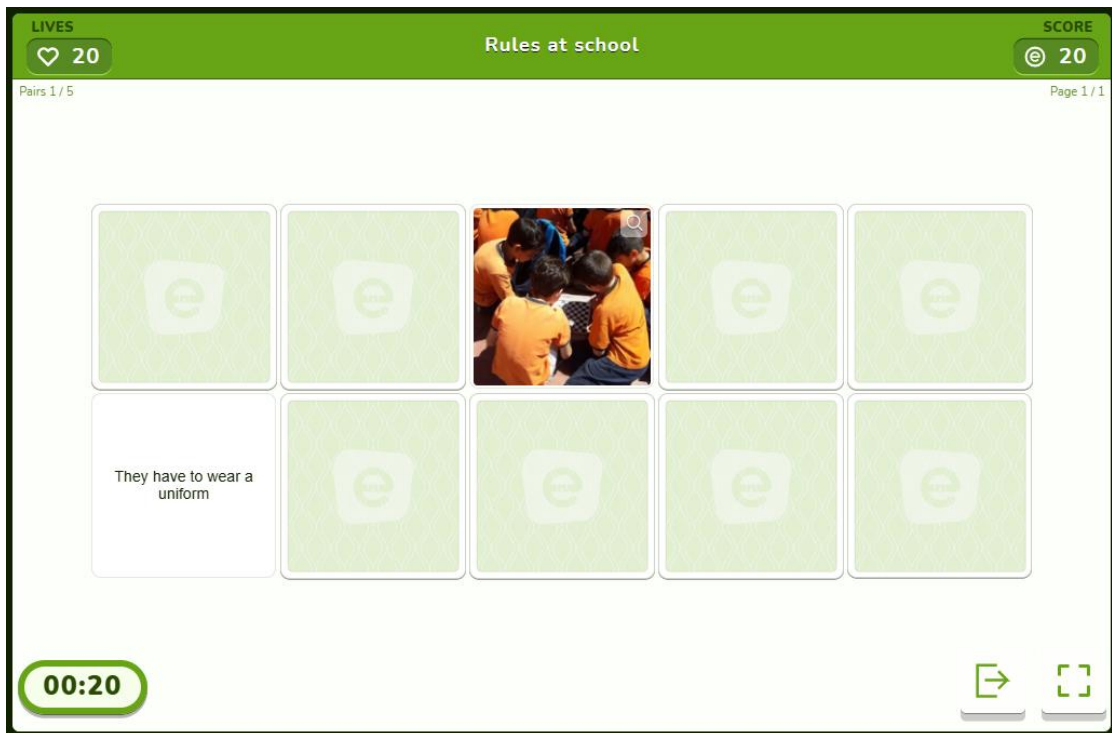
1. Warm-up:

1. *Greeting.* Good morning, pupils!

2. *Introduction.* Aim of the lesson: Today we're going to learn new vocabulary related to school subjects, to listen about favourite subjects, read and speak about activities at the lesson, to practice writing about your favourite subjects.

3. *Reading practice for warm up.* Rules at school on Educaplay platform [59].

But first let's revise the school rules by doing the activity where you have to match the picture and the school rules description.

2. Main part of the lesson:

1. *Student's Book (ex.1, p.12)* Listen and repeat the school subjects.

1 Listen and repeat.

2. *Student's Book (ex.2, p.12)* Say if you have any of the subjects / activities from ex. 1 and what you do in the lesson.

3. *Listening practice.* School subjects video on Edpuzzle platform [62].

Pre-listening activity. Ask each other about your favourite school subject.

While-listening activity. Watch a video where Alex tells about his favourite subject and then asks three other pupils in his school about their favourite subjects and what subjects they are good at. While listening to the speakers in the video, answer 7 multiple choice questions embedded in the video.

Post-listening discussion. Ask pupils why they like their favourite subjects.

4. *Student's Book (ex.3, p.12)* Guess the subjects/activities and write down as in the example.

Example: In ____ you learn everything about computers.

In you play different sports.

Inyou work with numbers.

In you learn about the things and people from the past.

In you learn about plants and animals.

In you read poems and stories.

In you learn how to help sick people

In you sing with other students.

In you study heat, light, energy and other things and how they work.

In you play music with other students.

In you learn the old language of the Roman Empire.

Inyou learn about chemical elements and do experiments.

5. *Reading practice.* Read sentences describing different school subjects in an activity on Wordwall platform and match the description with the corresponding subject [63].

0:15

				We do experiments.		We learn rules and write dictations		We learn to make different things.
				We work with computers.		We paint and draw		We read stories and learn poems by heart.
				We learn to read, write, listen and speak.		We do sums		We learn about different countries.
				We run, jump, play different games.		We learn how to be careful and healthy.		
				We listen to music and sing songs.		We learn about past.		

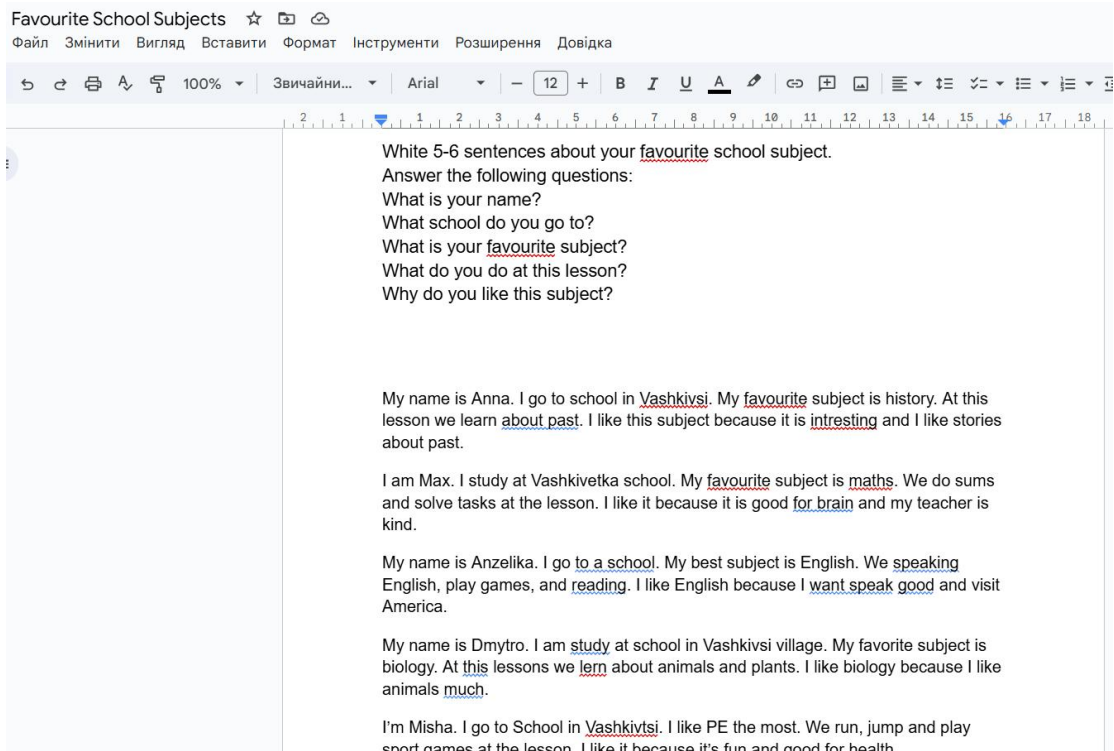
 Здати відповіді

6. *Speaking practice.* An activity on Learningapps platform [65]. The activity is shown on a whiteboard. Pupils are asked to say which school subject can

be matched with an activity appearing in the middle of the screen and then make a sentence about this school subject using the name of the activity.

7. *Writing practice.* A task in Google Docs. Pupils are asked to write 5-6 sentences about their favourite school subject and what activities they do in it.

3. Assessment and evaluation:

1. Ending of the lesson. Summarizing. What task was the most easy/difficult?

2. Homework. Workbook ex. 1-3 p. 8. Activity on ESLeSchool platform to practice listening and pronunciation of school subjects:

<https://www.esleschool.com/a2-school-subjects/>

3. Ending of the lesson. Goodbye! See you on Friday!